

3 Aruba

Raiz haalt bijna 2000 handtekeningen voor moratorium

9 Wereld

Kalmerende taal Italiaanse minister van Financiën

10 Economie

Ryanair sluit basis in Eindhoven

12 Sport

Verhoeven behoudt wereldtitel in Amsterdam

Aruba op zoek naar ‘authentieke ervaringen’ voor toeristen

Nieuwe flamingo’s als toeristenattractie leiden tot commotie

ORANJESTAD — Het is een van de bekendste foto’s die verschijnt bij een eenvoudige internet-zoekvraag op het woord ‘Aruba’: toeristen die in badkleding lachend poseren bij een knalroze flamingo op het witte strand van Renaissance-eiland. Toch leverde onlangs een Facebook-aankondiging van De Palm Island over de komst van een vijftal Chileense flamingo’s het bedrijf in kwestie flinke kritiek op. De vraag dringt zich op in hoeverre exotische dieren ingezet kunnen worden om toeristen te lokken voor de ‘unieke’ Aruba *experience*.

Het zwem- en speelparadijs voor de kust van Barcadera kondigde in september de komst van een groepje Chileense flamingo’s aan, wat op sociale media tot nogal wat negatieve en soms venijnige reacties leidde. Verschillende van de ruim 100 Facebook-commentaren hebben het over ‘dierenmisbruik’, een ander over ‘puur winstbejag’ ten koste van dieren. Daar tegenover staan ook een flink aantal positieve reacties en Facebook-hartjes van mensen die de flamingo’s graag zien komen. Manager Miriam van de Plassche van De Palm Island geeft aan ‘geschrokken’ te zijn van verschillende commentaren. “Er waren zeer negatieve reacties bij, alsof we niet goed voor de vogels zorgen”, zegt Van de Plassche. “We proberen er juist heel goed voor te zorgen, ze hebben een zeer gebalanceerde voeding en ze gaan eerst in een kleiner badje met wat modderig, brak water, zoals het hoort.

Mensen mogen er nu niet bij komen. Als ze geacclimatiseerd zijn, dan krijgen ze hun plek bij een strandje aan de achterkant van het eiland waar ook de cabana’s voor koppels komen en waar ze vrij kunnen rondlopen.”

Commercieel succes

Van der Plassche geeft toe dat de reden om de flamingo’s aan te schaffen – die allen in gevangenschap zijn geboren en vanuit Nederland zijn geïmporteerd – een commerciële was. “We zijn bezig om op een zo duurzaam mogelijke manier ons bedrijf te runnen – we recyclen veel, doen aan het herplanten van het koraalrif, brengen overgebleven voedsel naar een varkensboer – maar we willen ook ons toeristische product vernieuwen. We zijn enige tijd de conciërge van Renaissance-eiland geweest en weten uit die tijd hoeveel vraag er is voor een trip naar het ‘flamingo-eiland’.” Zij doet

hiermee op het privé-eiland van het Renaissance-hotel, dat in principe voor eigen gasten als exclusieve bestemming is bedoeld en alleen gebruikt kan worden door buitenstaanders als het hotel niet op volle capaciteit is.

Nee verkopen

Het Renaissance-eiland heeft ‘al 26 jaar’ zeven roze-rode Caribische flamingo’s die vrij rondlopen en zeer geliefd zijn bij gasten. Volgens het management van het eiland ‘worden de flamingo’s zeer goed verzorgd en hebben ze geen stress’. Sinds vorig jaar heeft het eiland ook een viertal lichttroze Chileense flamingo’s, maar deze leven op een afgezet stukje om aan hun nieuwe omgeving te wennen, aldus het management. De laatste groep vogels is geïmporteerd uit Chili omdat deze dan rondlopen op de plek waar de bruiloften plaatsvinden ‘voor een compleet aanbod voor de gasten’. Zugheila Lindeborg, marketing manager bij Renaissance-hotel, geeft aan dat een trip naar de flamingo’s de laatste ‘drie jaar enorm populair is geworden, maar dat het niet bedoeld is voor de massa’. “Dit is in principe alleen voor onze hotelgasten. We hebben hier soms al om half zeven ’s morgens een rij in de lobby en

Foto: Arjen Rasmijn

we moeten vaak nee verkopen. We promoten dit niet”, aldus Lindeborg. Op de website van het hotel, die gesierd wordt met vele foto’s van de roze vogels, wordt de ‘perfect escape’ naar

Flamingo Beach’ echter voor volwassen hotelgasten aangeprezen. En het zijn ook de foto’s van de hier niet in de natuur voorkomende vogels die op Instagram en Facebook de wereld overgaan voor de

‘unieke’ Aruba-ervaring’. Bij zowel de flamingo’s op De Palm Island als Renaissance Island zijn de vleugels ‘geclip’t zodat de vogels niet kunnen wegvliegen. Volgens Van der Plassche van De Palm Island

was dit een simpele procedure van een dierenarts die enkele veren heeft afgeknipt en te vergelijken met het ‘knippen van haar’.

Vervolg op pagina 3

‘Topcriminelen’ opgepakt voor liquidaties

AMSTERDAM — De politie heeft vandaag de crimineel Dino Soerel (57) gearresteerd op verdenking van betrokkenheid bij de moorden op Willem Endstra en John Mieremet. In Spanje is de 54-jarige crimineel Donald G. opgepakt. Hij wordt ook verdacht van betrokkenheid bij de moord op Endstra. Dat heeft een woordvoerder van de politie bevestigd.

Vastgoedhandelaar Endstra werd op 17 mei 2004 doodgeschoten. Crimineel John Mieremet trof hetzelfde lot op 2 november 2005, in de Thaise badplaats Pattaya. Momenteel staat Willem Holleeder terecht op verden-

king van het opdracht geven voor beide moorden. In dat proces heeft het Openbaar Ministerie al eerder aangegeven dat Holleeder en Soerel worden beschouwd als criminele partners. De politie heeft ook eerder al

laten doorschemeren dat zij Soerel en Holleeder als de sturende krachten achter de moord op Endstra beschouwde. In de laatste maanden van zijn leven heeft Endstra een serie geheime gesprekken gevoerd met de politie. Daarin gaf hij aan dat hij zwaar onder druk werd gezet door Holleeder en Soerel. Soerel is vorig jaar in hoger beroep veroordeeld tot een levenslange celstraf in het liquidatieproces Passage, voor zijn rol in de moorden

op Kees Houtman en Thomas van der Bijl. Ook voor die zaken staat Holleeder nu voor de rechter. In eerste instantie sprak de rechter Soerel nog vrij in die beide zaken. Tot dusver is het nog niet tot een veroordeling gekomen van uitvoerders van de liquidaties van Endstra en Mieremet. In de zaak-Endstra worden wel verdachten vervolgd. Een inmiddels overleden verdachte heeft Donald G. als betrokkene genoemd.

Overstroomd strand

Foto: Gregor Dijkhof

ORANJESTAD — Op Palm Beach ter hoogte van RIU-hotel werd een groot deel van het strand gisteren dusdanig overstroomd door de zee, dat toeristen niet meer op het strand bij het hotel konden zitten. Een deel van het strand is met een lint afgezet om toeristen weg te houden. Het water van de zee kwam tot aan het zwembad van het RIU hotel. Er is zelfs een omgevallen palapa waargenomen door onze verslaggever. Mogelijke oorzaak voor de hogere golven en overstroming zou te maken hebben met storm Kirk.

‘Witte Huis beperkt onderzoek naar Kavanaugh’

WASHINGTON — De FBI mag alleen de beschuldigingen onderzoeken van Christine Blasey Ford en Deborah Ramirez tegen Brett Kavanaugh, president Donald Trumps kandidaat voor het Amerikaanse hooggerechtshof. Volgens NBC News heeft het Witte Huis de FBI verboden om de aantijgingen van Julie Swetnick te onderzoeken.

Swetnick trad vorige week naar buiten met beschuldigingen dat Kavanaugh seksueel grensoverschrijdend gedrag vertoonde tijdens zijn middelbareschooltijd. Hij nam deel aan de pogingen meisjes dronken te voeren om hen daarna

te misbruiken. Het Witte Huis zou de federale politie ook een lijst hebben gegeven met welke getuigen mogen worden gehoord. Ingewijden zeiden tegen NBC News dat de instructies een serieuze beperking zijn van het onderzoek. Zij

vezen dat het moeilijk wordt om eventuele nieuwe aanwijzingen te onderzoeken. De Senaatscommissie voor Justitie stemde vrijdag voor de kandidatuur van Kavanaugh, maar kwam ook tegemoet aan de wens van de Republikeinse senator Jeff Flake om de federale politie opdracht te geven voor aanvullend onderzoek. De FBI heeft hiervoor een week. Daarna beslist de volledige Senaat over de kandidatuur van Kavanaugh.

Indonesië stuurt hulpgoederen naar rampgebied

JAKARTA — De Indonesische autoriteiten sturen hulpgoederen en materieel naar Sulawesi in de nasleep van de verwoestende aardbeving en vloedgolf. De rampenbestrijdingsdienst zegt meer zwaar materieel en mankracht op het eiland nodig te hebben om lichamen te bergen.

Het natuurgeweld heeft afgelopen vrijdag voor een enorme ravage gezorgd in

het gebied. Er zijn minstens 844 doden te betreuren. Dat cijfer is volgens de

Foto: AFP

Een overlevende in Palu, Centraal Sulawesi.

rampenbestrijdingsdienst gebaseerd op het aantal overledenen dat is geïdentificeerd. Het daadwerkelijke dodental ligt vermoedelijk veel hoger, mogelijk in de duizenden. Er liggen vermoedelijk nog veel mensen onder het puin in Palu, een stad met circa 380.000 inwoners. Daar zijn onder meer hotels en een winkelcentrum ingestort. De autoriteiten begraven lichamen er na identificatie noodgedwongen in een massagraf. Bij tankstations in de richting van de stad staan volgens een getuige kilometerslange files. Reddingswerkers deden ten zuiden van de stad een morbide vondst in een kerk. “Mijn vrijwilligers hebben 34 lichamen gevonden. Kinderen die deelnamen aan een Bijbelkamp”, zei een woordvoerder van het Indonesische Rode Kruis. Het

Opruimactie van Aruba Reef Care brengt ruim 800 mensen op de been

ORANJESTAD - De opruimactie van Aruba Reef Care Foundation (ARCF) bracht gisteren 34 groepen vrijwilligers naar de stranden en baaien van Aruba. In de vroege ochtend waren al schoonmaakacties bezig vanaf de oostpunt in San Nicholas tot aan de California-vuurtoren aan de andere kant van het eiland. Organisator Castor Perez van ARCF toonde zich zeer tevreden over de opkomst. In totaal werden twaalf grote afval-verzamelszakken, ieder van ongeveer de omvang van een halve transportcontainer volgestouwd met opgehaald afval. Meer dan 800 vrijwilligers deden in groepsverband mee via een organisatie, bedrijf of buurtvereniging. Zo werden bijvoorbeeld de stranden bij de duinen achter Tierra del Sol aangepakt door de vrijwilligers van Fundacion Turtugaruba. De kuststrook is een nestgebied voor met name Green Turtles en soms Loggerheads, dus afval op het strand is een directe bedreiging voor kleine zeeschildpadden. Een groep van ongeveer 80 mensen namen Mangel Alto onder handen. Bij de baaien en inhammen

achter de Alto Vista-kapel haalde een team van het Holiday Inn-hotel tientallen zakken troep op. Weer een andere groep vrijwilligers van Refineria di Aruba / FMSA ruimde het plastic afval tussen de struiken en aan kust nabij Colony en Baby Beach bij San Nicholas op.

Foto: Refineria di Aruba / FMSA

Foto: Angela Bekkers

Foto: Angela Bekkers

Nieuwe lichting Arubaanse en Curaçaose Militie van start

Foto: s: C2A/CARIB

WILLEMSTAD — Een groep van 30 jongens heeft zich maandagochtend gemeld bij de hoofdpoot van Marinekazerne Suffisant. Vandaag start namelijk de Eerste Militaire Vorming (EMV) voor de Arubaanse en Curaçaose Militie. In een periode van ruim elf maanden worden deze jongens omgevormd tot miliciens van Aruba (14 leden) en Curaçao (16 leden).

De elf maanden durende EMV bestaat uit drie fasen. In de eerste fase is de elementaire vorming. Hierin staan de basis skills & drills op het individuele niveau centraal. De miliciens in opleiding leren onder andere rangen en standen en ook 'zelf-hulp-kameraden-hulp'. Daarnaast wordt hun de militaire discipline bijgebracht en worden de jongens onderdicht in het gebruiken van militaire wapens. Vanuit deze fase wordt de stap gemaakt naar de gevechtsopleiding. De derde en laatste fase is beveiligen en bewaken.

Keuring
Voorafgaand aan de EMV heeft een intensieve keuring en selectieprocedure plaatsgevonden. Deze bestond onder andere uit een zwemtest, een Nederlandse taaltest en de Defensie Conditie Proef. Bij de laatstgenoemde proef zijn de eisen: minimaal 2400 meter hardlopen in 12 minuten; minimaal 20 keer opdrukken en minimaal 30 keer sit-ups.

Naast de EMV zijn er ook twee jongens opgekomen voor de Praktische Opleiding tot Officier van de Curaçaose militie (POTOC). Ook deze groep staat een intensieve training van elf maanden te

wachten. Bijzonder aan deze training is dat een groot deel plaats vindt in Nederland.

Militaire bijstand
De van oudsher op (sociale) vorming, bewakings- en beveiligingstaken toegespitste milities, zijn zich naast hun traditionele (ceremoniële) taken steeds meer gaan richten op het 'operationele militaire' werk. De miliciens nemen deel aan oefeningen buiten Curaçao, worden

betrokken bij militaire bijstand in het Caribisch gebied en trainen steeds meer samen met het Korps Politie Curaçao (KPC). Deze landskinderen, die de lokale taal spreken, de cultuur beter begrijpen en de geografische en klimatologische omstandigheden beter kennen dan Nederlandse militairen, blijken van grote toegevoegde waarde bij trainingen en bijstand, aldus Defensie in het Caribisch gebied.

Taoist Tai Chi Society Aruba
Nieuwe Lesrooster Beginnersklassen
per dinsdag 2 Oktober 2018

Lokatie	Dinsdag 2 oktober	Woensdag 3 oktober	Donderdag 4 oktober	Vrijdag 5 oktober
Taoist Tai Chi Center Aruba Stadionweg 13	9-11 am 7:00-9:00 pm	7-9 pm	9-11 am 7-9 pm	9-11 am
Savaneta Proma Paso Kleuterschool	7-9 pm			

GRATIS LES op Maandag 1 oktober 7-9 pm bij Stadionweg 13

Voor meer informatie bel 583-0177 Taoist Tai Chi Society Aruba

ASSOCIATED REALTORS

TE KOOP

Twee verdiepingshuis met 3 slaapkamers
en 2 badkamers te Kibaima/Sta. Cruz
met ocean view, eigendomsgrond voor
\$299,000. Contact Mito/593-6318.

**Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.**

FUNDACION AUTISMO ARUBA

**NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO**

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

**Fundacion
Arubano di
Esnan
Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba
Tel. (297) 582-5222/
582-5051,
fax (297) 582-0306
e-mail:
favi@setanet.aw
website:
http://www.favi.org

**OMWEG OPKOMST
CAYA ERNESTO PETRONIA I**

Aanstaande donderdag 4 oktober 2018 t/m 10 november 2018 zal de straat Caya Ernesto Petronia I gedeeltelijk gesloten zijn tussen Wing Hung Bar & Restaurant en Multi Media Int. voor de constructie van een rotonde. Verkeer in beide richtingen zal worden afgeweken via T-kruising WEMA, T-kruising E.P.B. Oranjestad, Caya Frere Alexius, Santa Helenastraat, Katunastraat en vice versa.

DOW en Mota-Engil Aruba vraagt het publiek van Aruba en alle automobilisten om bewust te zijn van deze omweg.

Aruba Aloë Balm N.V. (Aruba Aloë) is opgericht in 1890 en is het oudste aloë vera bedrijf ter wereld. Aruba Aloë maakt sinds de jaren 60 cosmetica producten met 100% pure en verse aloë vera gel van de eigen plantages. Iets waar de organisatie trots op is. Inmiddels heeft Aruba Aloë 16 verkooppunten op Aruba gerealiseerd en zijn de producten online te koop, waarbij de producten worden gedistribueerd vanuit twee internationale distributiecentra (gevestigd in Nederland en de Verenigde Staten). Momenteel worden de Aruba Aloë producten in meer dan 55 landen verkocht. Het team bestaat uit ca. 150 personeelsleden die allen de kernwaarden *commitment*, *passion* and *proud of Aruba* uitdragen. Aruba Aloë is de laatste jaren enorm gegroeid, zowel lokaal als internationaal. Er zijn ambitieuze doelstellingen geformuleerd om deze internationale groei de komende jaren te intensiveren. Ten behoeve van deze klant is Deloitte Dutch Caribbean op zoek naar kandidaten voor de functie van:

Finance Director

De functie
Als Finance Director van Aruba Aloë bent u verantwoordelijk voor het financieel management van de organisatie. U draagt zorg voor de financiële administratie van zowel de lokale als de internationale verkooppunten. U stelt geconsolideerde jaarrekeningen op, periodieke managementrapportages en u concipieert begrotingen. U bent tevens verantwoordelijk voor de planning en control cyclus. Uw aandacht ligt de komende periode op het verder professionaliseren van de financiële administratie en de bijbehorende processen, waarbij u de organisatie op dit gebied begeleidt naar internationale expansie. Ook adviseert en ondersteunt u de Managing Director bij besluitvorming over financiële vraagstukken en vraagstukken met betrekking tot AO/IC. Bovendien geeft u leiding aan een team van 3 medewerkers. U ressorteert onder de Managing Director en u rapporteert zowel aan de Managing Director als aan de Raad van Toezicht.

Uw profiel
U beschikt over een relevante afgeronde hbo-opleiding en u heeft ten minste 5 jaar relevante werkervaring. U heeft bij voorkeur ervaring met diverse accounting softwarepakketten en/of ERP-systemen. U beschikt over uitstekende analytische en probleemoplossende vaardigheden. Naast uw vermogen om abstract te denken, heeft u een pragmatische instelling. U bent daadkrachtig, resultaatgericht en een team player. Als leidinggevende bent u in staat om mensen te motiveren en te stimuleren. U beheerst de Nederlands en Engels taal uitstekend, in woord en geschrift. Beheersing van Papiament is een pré.

Het aanbod
Onze klant biedt marktconforme arbeidsvoorwaarden en een uitdagende functie in een dynamische en ambitieuze organisatie.

Procedure
Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mevr. Esther Baaij, Senior Manager Human Capital Consultancy, Learning & Assessments bij Deloitte Dutch Caribbean via tel: (+297) 5286200. U kunt uw sollicitatiebrief en CV vóór 15 oktober a.s. e-mailen naar ecroes@deloitte.aw. U ontvangt binnen twee werkdagen een ontvangstbevestiging. Een assessment en referentieonderzoek kunnen deel uitmaken van de selectieprocedure. Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee its network of member firms and their related entities, DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see ("DTTL"), www.deloitte.com/about for a more detailed description of the legal structure of DTTL and its member firms. ©2018. For info contact Deloitte Dutch Caribbean.

Nieuwe flamingo's als toeristenattractie leiden tot commotie

Vervolg van pagina 1

Schuwe dieren

Op buureiland Bonaire, waar flamingo's wel in het wild voorkomen, kunnen ze zich 'niks voorstellen' van het importeren van de vogels om die in een afgemeten omgeving als toeristische attractie aan te bieden, aldus Anoushka van de Ven van de Stichting Nationale Parken Bonaire (Stinapa). Bonaire is een van de vier nestgebieden ter wereld van de Caribische flamingo. Ze zijn daar zwaar beschermd volgens de wet. "Hun broed- en verblijfplaats is een afgezet plek bij een zoutpan en het is streng verboden om daar dichtbij te komen", aldus Van de Ven. Ze benadrukt dat flamingo's 'heel schuwe dieren' zijn. "Ze schrikken erg snel. Als een flamingo verstoord wordt, dan vliegt hij weg en blijft hij weg." Volgens biologisch onderzoek gepubliceerd op de website van Stinapa zijn er verschillende incidenten uit de jaren '70 bekend van 'fotograferende toeristen' en 'laagvliegende vliegtuigen' waarbij de kolonie flamingo's dusdanig schrok dat in enkele momenten honderden jonge dieren en eieren vertrapt werden en volwassen dieren in paniek hun vleugels braken.

Trieste ontwikkeling

Greg Peterson van Aruba Birdlife Conservation (ABC) vindt het houden van de fla-

mingo's als toeristenattractie 'een hele trieste ontwikkeling'. "De exploitatie van dieren voor toerisme is bijzonder triest, net als dolfinariums of circusedieren. De Directie Natuur en Milieu zou een helder beleid tegen dit soort ontwikkelingen moeten formuleren. Met de tijd zal dit alleen maar erger worden", aldus Peterson. Directeur Gisbert Boekhoudt van de Directie Natuur en Milieu (DNM) benadrukt dat zijn directie zich richt op de bescherming van inheemse dieren- en plantensoorten. "In principe zijn flamingo's geen reguliere bezoekers hier, maar er kan hier wel eens incidenteel een flamingo gespot worden." Volgens Boekhoudt is het voor de overheid van belang of dieren die geïmporteerd worden uit gevangenschap komen of wilde dieren zijn. "Bij wilde dieren geldt ons Landsbesluit Flora en Fauna en internationale verdragen die groten-deels bepalen dat dit niet kan. We hebben in de afgelopen twintig jaar al vele verzoeken voor dolfinariums gehad en die zijn allemaal afgewezen omdat het hier om wilde dieren ging. Bij de import van dieren uit gevangenschap controleert de Veterinaire Dienst de regels", zegt hij. Als het gaat om de import van dieren merkt Boekhoudt op dat DNM zich vooral zorgen maakt over invasieve soorten, 'inclusief honden en katten' en hun impact op de lokale natuur.

Foto: Arlin Rasmijn

Legale dierenhandel

De nieuwe flamingo's van De Palm Island voldoen aan alle eisen, garandeert Rien van den Berg, hoofd van de Veterinaire Dienst. "We kijken of ze in gevangenschap zijn geboren. En dat is hier het geval; ze komen uit Nederland. We kij-

ken of ze gezond zijn. En we kijken of al het papierwerk klopt." Volgens Van den Berg gaat het hier om 'volkomen legale dierenhandel', te vergelijken met het importeren van een hond uit Nederland. "We kijken er ook naar of zulke beesten hier

kunnen leven. Zo zouden we geen toestemming geven voor een groep hyena's of een stel olifanten, maar flamingo's komen hier ook voor in de omgeving." De Veterinaire Dienst controleert echter niet de habitat waar de beesten in komen en kijkt de vogels ook

niet na bij aankomst. Op de vraag of er, gezien reacties op sociale media, sprake is van 'voortschrijdend inzicht' over het houden van deze dieren, zegt Van den Berg: "Daar gaan we niet over. We kijken naar de papieren of dit allemaal volgens de regels is verlopen."

Binnen 24 uur

Raiz haalt bijna 2000 handtekeningen voor moratorium

ORANJESTAD — Raiz startte gistermiddag op Palm Beach haar handtekeningenactie. Inmiddels staat de teller op bijna 2000 handtekeningen. Infrastructuur-minister Otmar Oduber (POR) stelde de belangen van Raiz-voorzitter Ursell Arends ter sprake. Deze zou zelf extra kamers hebben gevraagd voor een time-share hotel. Arends zelf zegt dat hij namens leden van Aruba Time Share Association (Atsa), waar hij nu nog voorzitter van is, slechts contact legde met de minister. Arends stapte binnenkort op als voorzitter van Atsa.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Foto: Arlin Rasmijn

Moeder en kind ondertekenen de petitie van Raiz op het strand van Palm Beach.

ningen verzamelen. Dat is het minimum om behandeling van het onderwerp in het Arubaanse parlement te forceren. Arends wees in een verklaring aan de aanwezige pers op twee moties die in 2010 en in april van dit jaar door de Staten werden aangenomen, waarin de regering werd aangedrongen om een moratorium in te voeren. "Vijf maanden daarna moeten we constateren dat de regering ons nu bindt aan een totaal van 4068 nieuwe hotelkamers voor de komende vier jaar", aldus Arends. Hij zegt dat de extra druk, die door al de extra buitenlandse werknemers met deze nieuwe kamers komen, negatieve gevolgen heeft voor de meerjarenbegroting van Aruba. "En dat is nou net waar het CAft ons voor waarschuwt." Raiz berekent dat de 4068 kamers voor maar liefst 17.000 nieuwe werknemers gaat zorgen door immigra-

tie. Arends herhaalde nogmaals zijn stelling dat het betalen van een mogelijke claim, mocht dat überhaupt aan de orde zijn, een beter alternatief zou zijn dan dat scenario.

Integriteit

Met de demonstratie wil Raiz ook wijzen op wat de partij een gebrek aan integriteit noemt bij politici. Hij noemt het onacceptabel dat zowel Benny Sevinger (AVP), Mariësol Lopez-Tromp (POR) en Otmar Oduber (POR), drie ministers die in de afgelopen zeventien jaar verantwoordelijk waren voor infrastructuur en planning, elkaar nu van verschillende corrupte handelingen beschuldigen en dat de Staten daar verder niets mee doen. In de petitie wordt dan ook meer integriteit van politici geëist en Arends gaf tijdens zijn verklaring ook aan dat zijn politieke organisatie desnoods

zelf contact gaat zoeken met het CAft om op deze misstand te wijzen.

Paradise Beach Villas

Op de vraag of Raiz inmiddels een verbond heeft gesloten met oppositiepartij AVP, verklaarde Arends dat dit niet het geval is. In de aanloop naar de manifestatie lanceerde huidige Infrastructuur-minister Otmar Oduber bovendien de beschuldiging aan het adres van Ursell Arends dat hij zelf onlangs bij de regering had aangeklopt met het verzoek voor 200 extra kamers voor het Paradise Beach Resort, waar hij directeur van zou zijn, naast dat hij voorzitter is van de Atsa. Op de vraag of dit waar zou zijn verklaarde Arends gisteren dat hij ten eerste niet de directeur van Paradise Beach Resort is maar van La Quinta Beach Resort. Hij ontkende extra kamers te hebben aangevraagd voor 'hotels waar ik in werk'. Ver-

der wilde Arends niet ingaan op de aantijgingen. "Daar is deze bijeenkomst niet voor." Vanochtend reageerde minister Oduber hierop door een e-mail op Facebook te publiceren waarin Ursell Arends in zijn capaciteit van voorzitter van Atsa namens de twee eigenaren van Paradise Beach Villas een afspraak met de minister van Infrastructuur verzoekt om een mogelijke uitbreiding van het timeshare hotel te bespreken. In de mail staat echter niets vermeld over het aantal kamers, en Arends stelt zich in zijn email ook duidelijk op als voorzitter van Atsa die namens twee leden een afspraak met de minister aanvraagt voor die leden. Beide eigenaars zijn ge-cc'd in de mail met de expliciete bedoeling dat de minister ook direct contact met hen kan opnemen. Tegen de *Amigoe* verklaart Arends vanochtend dat zijn enige taak in dit geval was om onderling contact te leggen tussen leden van Atsa en minister Oduber. "Ik wil duidelijk maken dat ik in welke functie dan ook nooit zou pleiten voor uitbreiding van kamers. Maar in deze functie faciliteer ik wel de communicatie. Ik ben niet iemand met twee gezichten. Als iets tegen mijn principes ingaat, dan doe ik niet mee." Arends zegt vorige week aan het bestuur van Atsa te hebben aangegeven dat hij uit de branche-organisatie wil stappen. "Vorige week woensdag was er een vergadering van het bestuur en ze hebben mij gevraagd om mijn termijn die in november afloopt, uit te zetten." Op de vraag van *Amigoe* waarom hij dit niet meteen gisteren had aangegeven zegt Arends: "Omdat ik duidelijk heb aangegeven dat we niet daarvoor in Palm Beach waren, maar voor het moratorium en integriteit. Daarom

heb ik ook gezegd dat ik het op het gepaste moment zou attenderen."

Op de vraag hoeveel handtekeningen inmiddels zijn verzameld gaf Arends vanochtend aan *Amigoe* te kennen dat er binnen 24 uur 1864 handtekeningen zijn verzameld, 387 handtekeningen op papier en 1477 digitaal, via de website change.org.

IN HET KORT

Valse papieren

Tijdens surveillance kwam de politie dinsdagochtend een geparkeerde witte auto op het trottoir in de Bernhardstraat tegen. Toen aan de eigenaar om zijn rijbewijs werd gevraagd, had hij een Venezolaanse rijbewijs getoond. Na controle bij Guarda nos Costa bleek hij ongedocumenteerd te zijn.

23 illegalen aangehouden

In de omgeving van Noord zijn afgelopen weekend 23 ongedocumenteerden aangehouden tijdens preventieve fouilleeracties. De actie was georganiseerd door Korps Politie Aruba (KPA) samen met Guarda nos Costa. Eén persoon werd aangehouden voor dronkenschap en vechten. Twee personen zijn aangehouden voor mishandeling van een politieagent bij Olde Molen. Volgens KPA was het een zwaar weekend met veel agenten op de been.

Gevlucht

In Pos Chiquito was een vechtpartij met een wapen en twee groepen mensen die met grote blokken aan het vechten waren. Een man V. in Sabana Basora verklaarde aan de politie dat hij aangevallen werd door jongeren van Pos Chiquito in zijn woning. Hij zegt zich eerst verdedigd te hebben maar moest daarna vluchten om niet in elkaar geslagen te worden. Volgens V. was de aanleiding dat een kennis van hem met een wapen tegen het hoofd geslagen zou zijn door C. V. zou naar aanleiding daarvan verhaal zijn gaan halen en C. hebben uitgenodigd tot een tweegevecht. Op het moment dat de overige jongeren zich ermee begonnen te bemoeien zou dit uit de hand zijn gelopen. V werd geadviseerd om aangifte te doen.

Johnson

AUCTION

ex. 3:268 Civil Code of Aruba

THURSDAY

SEPTEMBER 27, 2018

On Thursday September 27, 2018, at 11 AM, at the Conference Room of the Chamber of Commerce, Irausquin Boulevard 10, Aruba, will be auctioned in public:

- A residential house under construction locally known as:

PAPILON KAVEL 14

standing on full ownership land, ca. 422 m2 size, situated at Papillon in Aruba, being a part of the parcel as further described in cadastral measure document number 98/1967, with index 12132.

Starting bid: Afl. 116.000,--
- A residential house locally known as:

COCHINILLA 52

standing on full ownership land, ca. 689 m2 size, situated at Papillon in Aruba, being a part of the parcel as further described in cadastral measure document number 98/1967, with index 12353.

Starting bid: Afl. 159.000,--
- A residential house locally known as:

PASTOOR HENDRIKSTRAAT 98-C

standing on a parcel of full ownership land, ca. 555 m2 size, situated at San Nicolas in Aruba, as further described in cadastral measure document number 2 of January 24, 1996.

Starting bid: Afl. 137.000,--

Auction notary: mr. T.R. Johnson

- The auction is subject to the general conditions for foreclosure auctions and special auction conditions which will be determined by civil law notary T.R. Johnson.
- The auction will take place by raising bids (in Dutch: "bij opbod") and by decreasing bids (in Dutch: "bij afmijning"), in one session.
- Seller has the right to not accept any bid, at his sole discretion.
- Each bidder must be able to submit a bankguarantee issued by a reputable bank in Aruba to the amount of the highest bid increased with an amount equal to the auction costs.
- A private written bid can be submitted until September 12, 2018, 5 PM.

For more information:

WWW.JOHNSONNOTARY.COM/AUCTIONS

Jurist Amelin Flanegin zet Integriteitskamer op

ORANJESTAD — Amelin Flanegin, momenteel werkzaam als jurist bij de Centrale Bank van Aruba (CBA), gaat de Integriteitskamer van Aruba opzetten, zo kondigde premier Evelyn Wever-Croes (MEP) vanmorgen aan.

Volgens de premier zal Flanegin fungeren als de 'kwartiermaker', maar staat de

Integriteitskamer nog in de kinderschoenen. "De Integriteitskamer heeft nog

geen kantoor, nog geen telefoonnummer", aldus Wever-Croes. Flanegin, werkzaam als hoofd juridische zaken en toezicht bij het CBA, is voorgedragen door een commissie bestaande uit de Procureur-Generaal, de directeur van de Veiligheidsdiensten,

directeur van het departement Recurso Humano en het hoofd van de Centrale Accountantsdienst. Volgens de premier verleent het CBA uitstekend medewerking en kan Flanegin zonder 'extra kosten voor de regering' aan het project werken.

De Integriteitskamer is een initiatief van de regering Wever-Croes om integriteit en transparantie van de overheid te vergroten. De Nederlandse regering had eerder al aangedrongen een dergelijk instituut op te zetten.

In aanloop naar AAF

Merveline Geerman: 'Kunst als creatieve verwerkingsmethode'

ORANJESTAD — In de aanloop naar Aruba Art Fair 2018 zoekt Amigoe deelnemende kunstenaars op om meer te weten over hun werk, inspiratie en hun kijk op kunst. Vandaag spreken we met kunstenaar Merveline Geerman. Zij verwerkt natuur in haar kunstwerken en richt zich speciaal op het gebruik van van kalebasen. Voor het AAF heeft ze samen met de leerlingen van het internaat van het Orthopedagogisch Centrum (OC) aan een boekproject gewerkt dat tijdens de driedaagse kunstbeurs in de Nationale Bibliotheek in San Nicolas zal worden tentoongesteld.

door onze verslaggever
Melissa Stamper

Merveline Geerman heeft eerder dit jaar al samen met de leerlingen van het internaat van het Orthopedagogisch Centrum (OC) gewerkt aan nieuwe mozaïek-banken in de Main Street in San Nicolas. Na het laatste project met de banken waren de kinderen enthousiast om aan een nieuw project te beginnen. Geerman was zo onder de indruk van wat deze kin-

deren hebben meegemaakt dat ze in juli met dit nieuw project startte waarbij zij de levensverhalen van de kinderen op papier ging zetten. In totaal doen negen kinderen mee aan het kunstproject. Tijdens AAF worden deze tentoongesteld. "Het is de bedoeling dat de bezoekers van de tentoonstelling een winnaar uitkiezen voor

het beste verhaal, maar ook voor het mooiste boek", aldus Geerman.

Oordeel niet

Zo ontstond het kunstproject 'Oordeel niet, stap in mijn schoenen en bewandel mijn pad'. Geerman legt uit aan de Amigoe dat de kinderen hun eigen verhaal gingen uitbeelden in boekvorm om hun gevoelens te uiten, maar ook om bewustwording binnen de samenleving te creëren over hoe creativiteit ingezet kan worden om bijvoorbeeld pijn of verdriet te verwerken. Daarnaast heeft het als doel dat mensen na het lezen van deze verhalen zich beter kunnen verplaatsen in de schoenen van een ander. "Deze kinderen hebben veel meegemaakt op jonge leeftijd en worden vaak als 'lastig' of als 'moeilijk' afgeserveerd maar je weet nooit wat ze meemaken. Dus

we moeten ze vooral niet oordelen", vindt Geerman.

Recycle kunst

Samen met haar man Mike Geerman heeft ze met de kinderen aan de boeken gewerkt. De kinderen kwamen met twee begeleiders van het OC meerdere keren bij Geerman thuis om aan hun boek te werken. Er werd gebruik gemaakt van alles wat recycleerbaar was of wat in de natuur beschikbaar was. De boeken zijn gemaakt van oude encyclopedieën die gedoneerd waren en die hergebruikt en geverfd werden. De verf en spuitbussen kreeg Geerman van AAF, zo legt ze uit. Het project duurde ongeveer drie maanden.

Eigen waarde

"Het maken van het boek ging heel snel, hun levensverhaal op papier zetten duurde langer", zegt ze.

Foto's: Melissa Stamper

Geerman bemerkte veel creativiteit en talent onder de kinderen. Aan de kinderen kon ze ook zien dat dit project toegevoegde waarde heeft, hierdoor krijgen ze meer vertrouwen in hun eigen kunnen. De kinderen konden ook hun ei bij Geerman en haar man kwijt, 'tijdens het werken luisteren we ook naar hun problemen'. Geerman merkt dat de kinderen deze aanpak waarderen en pleit voor meer creativiteit als hulpmiddel bij kinderen met gedragsproblemen. Daarom nodigt ze alle organisaties en instanties die met kinderen werken uit om naar de tentoonstelling te gaan.

Wedstrijd

Na de kunstbeurs is het ook de bedoeling om de boeken te exposeren bij alle MFA's. "Zo kunnen buurtbewoners van alle wijken op deze kinderen stemmen en kunnen mensen bewuster omgaan met (voor)

oordelen." Geerman maakt een beker voor het beste verhaal en voor het mooiste boek, voor de meisjes in de vorm van een tas, 'zodat ze iets positiefs met zich meedragen', en voor de jongens wordt dat een schoen met als boodschap 'sta recht in je schoenen nu je zover bent'. "De bekers gaan we zelf ma-

ken, we zijn nog op zoek naar andere prijzen voor de rest van de kinderen, zegt ze lachend. Voor wie donaties wil geven in de vorm van een cadeaukaart kan contact met haar nemen via 593-4821. Het Aruba Art Fair trapt op vrijdag 5 oktober af om 18.30 uur en gaat door zondag 7 oktober in San Nicolas.

Johnson
notary services

AUCTION
ex. 3:268 Civil Code of Aruba
THURSDAY
SEPTEMBER 27, 2018

On Thursday September 27, 2018, at 11 AM, at the Conference Room of the Chamber of Commerce, Irawsquín Boulevard 10, Aruba, will be auctioned in public:

1. A residential house, locally known as
POS CHIKITO 247-R
standing on a parcel of public land, 538 m2 in size, situated at Pos Chikito in Aruba, locally recorded as Third Division Section G number 3236. The lease rights expire on October 29, 2075.
Starting bid: Afl. 97.000,--

2. A residential house, locally known as
BUBALI 106-B
standing on a parcel of public land, 717 m2 in size, situated at Bubali in Aruba, locally recorded as First Division Section K number 325. The lease rights expire on November 17, 2029.
Starting bid: AFL. 442.000,--

3. A commercial building to be used as a bar / restaurant, locally known as
PARADERA 166
standing on a parcel of public land, 600 m2 in size, situated at Paradera in Aruba, locally recorded as First Division Section R number 25. The lease rights expire on December 17, 2073.
Starting bid: to be announced

Auction notary: mr. T.R. Johnson

- The auction is subject to the general conditions for foreclosure auctions and special auction conditions which will be determined by civil law notary T.R. Johnson.
- The auction will take place by raising bids (in Dutch: "bij opbod") and by decreasing bids (in Dutch: "bij afminning") in one session.
- Seller has the right to not accept any bid, at his sole discretion.
- Each bidder must be able to submit a bankguarantee issued by a reputable bank in Aruba to the amount of the highest bid increased with an amount equal to the auction costs.
- A private written bid can be submitted until September 12, 2018, 5 PM.

For more information:
WWW.JOHNSONNOTARY.COM/AUCTIONS

International
COFFEE DAY
IS THE PERFECT DAY TO SAY...

THANK YOU

To all our customers and coffee friends for giving

SMIT&DORLAS

That special place in your Hotel, Restaurant, Business, Home & Heart.

www.smitdorlascaribbean.com
De La Sallestraat 30 - (+297) 582 0880
FB. Smit & Dorlas Caribbean NV - Aruba

Bezoek onze website
www.amigoe.com

587-0002

STICHTING
BLOEDBANK
ARUBA
CADA GOTA TA CONTA

Clown
Doctors
Aruba
Cel.: 731-0289
clowndoctorsaruba@gmail.com

pa trabao
TRAMPOLIN

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

In aanloop naar Carnavalsmuseum

Carnaval expo komt in gebouw Green Hill supermarkt

Foto: minROOM

Het gebouw waar uiteindelijk het FMA-depot in moet komen.

SAN NICOLAS — Het gebouw waarin voorheen de Green Hill supermarkt was gevestigd aan de Bernhardstraat in San Nicolas, wordt de locatie van een carnavalsexpositie die, als alles goed gaat, op de elfde van de elfde dit jaar geopend wordt. De expositie is een voorproefje van wat uiteindelijk zou moeten leiden tot de oprichting van een carnavalsmuseum.

door onze verslaggever
Nadine Salas

De ruimte waar de carnavalsexpositie moet komen.

“Het Carnavalsmuseum, dat al jaren bestaat, is een miljoenenproject dat lag bij de Aruba Investment Bank (AIB) maar uiteindelijk niet doorging. Toen Fundacion Museo Arubano is gehers-structureerd naar een ‘paraplustichting’ waaronder alle musea vallen, is het project bij ons ondergebracht, echter zonder financiering of gebouw”, zo legt FMA-curator Renwick Heronimo uit aan Amigoe. “Ik denk dat het Carnavalsmuseum een van de belangrijkste musea op Aruba kan zijn, met internationale allure, tenminste als je het goed doet.”

Gebouw
Het gebouw van Green Hill supermarkt is door de overheid beschikbaar gesteld aan FMA. In ruil is gevraagd om als tegenprestatie een ‘carnival exhibit’ in te richten. “Wellicht functioneert het eerst een tijdje als een soort kunsthall, waar elk jaar een thema-expositie te zien is”, legt Heronimo uit. Ook is het mogelijk om een deel van het gebouw beschikbaar te stellen voor bijvoorbeeld workshops en aan kinder-

carnavalsgroepen, die daar aan hun kostuums kunnen werken. Het gebouw was eerst helemaal bedoeld voor het museum en depot, maar inmiddels is het achterste deel een sportschool geworden. “Het gebouw heeft lange tijd leeg gestaan”, erkent bestuurslid Frank Croes, “Dus er wordt hard aan gewerkt om dit weer geschikt te maken.”

Expositie
“Je kan niet in een paar maanden iets neerzetten wat de essentie van carnaval weergeeft, dat heeft zoveel lagen”, zegt Heronimo. “Als het lukt om de carnaval expositie voor 11 november van dit jaar neer te zetten, willen we een ‘investigation into carnival’ starten. We willen vragen stellen over de ontwikkeling van carnaval. Wat betekent carnaval voor Aruba, wat heeft het te maken met de rituelen van duizenden jaar geleden, wat heeft het te maken met het Aruba van nu en het Caribische gebied. Dat zijn open vragen.” Hij legt uit dat de expositie en het onderzoek nog een jaar blijven staan na het carnavalsseizoen van

2019. “Dan gaan we proberen of het mogelijk is om toch nog financiering te zoeken voor een echt carnavalsmuseum. Mochten de financiën rondkomen, dan hebben we nog een jaar of twee nodig om het museum te realiseren,” aldus de curator.

Depot
Ook het depot van FMA gaat op termijn richting Bernhardstraat. Een deel komt in het supermarktgebouw en een deel in het twee verdiepingen-gebouw ernaast. Het depot blijft voor nu nog even in het voormalige Brenchie-gebouw in San Nicolas, bevestigde FMA directeur Anky Vrolijk aan de Amigoe. Een verzoek is neergelegd bij het ministerie van Cultuur, om het contract met de eigenaar van het Brenchiepand een jaar te verlengen, zodat de stichting tijd heeft om het depot stap voor stap te verhuizen.

Koffie in de schijnwerpers

ORANJESTAD — Het eerste koffiefestival, dat tijdens het Experience San Nicolas evenement afgelopen zaterdagochtend werd gehouden, stond redelijk in de belangstelling. Vooral de lezing die in het kader van ‘Compartimi’ werd gegeven in het Community Museum werd goed bezocht. Vandaag, 1 oktober is het ook Internationale Dag van de Koffie.

Het was zaterdagochtend druk bij de lezing in het Community Museum over de koffie-industrie op Aruba. Daar spraken Benjamin Romero, schrijver van het boek ‘E negoshi di koffie na Aruba’ en oud ondernemer David Cybul over de koffi-handel op Aruba. Een feit waar weinig mensen mee bekend zijn is dat Aruba - even - tot de top van de koffie exporterende landen heeft gehoord. Dat kwam door de goede relatie met de koffieregio’s in Venezuela, waar de half-geroosterde bonen voordelig konden worden ingekocht, zo kwam naar voren tijdens de lezing. De koffie werd op Aruba gestort, gewogen en opnieuw in zakken genaaid, waarna het met winst werd doorverkocht aan de Verenigde Staten. Handelsgeest zit in het DNA van Aruba en de eilanden mede door de West Indische Compagnie, stelde moderator Renwick Heronimo.

Koffie op locatie
Sommige bezoekers had-

Het publiek tijdens de lezing in het Community Museum.

den voor de lezing al koffie gehaald bij Humberto Miranda van Barista di Cuore, die op de binnenplaats van het museum stond met een barretje. Maar ook bij het Industry Museum stond een koffiekraam en binnen in het Cosecha-gebouw, waar koffiebranderij El Descanso uitleg gaf over de verschillende bonen en melanges die hij verkocht. Of je nu kwam voor een ijskoffie, een espresso, french press, cold drip of gewoon een goed bakkie, op zaterdagochtend kon iedereen terecht bij het koffiefestival.

Foto: Nadine Salas

Het zetten een french press koffie.

Nieuw thuis voor ExpoCas in St. Cruz

ORANJESTAD — De jaarlijkse woonbeurs ExpoCas vond afgelopen weekend voor het eerst plaats op een nieuwe locatie, namelijk Centro Deportivo Betico Croes in St. Cruz. De beurs voor alles in en om het huis was ondanks de andere locatie - voorheen vond het altijd plaats in Renaissance Convention Center - niet minder uitgebreid in opzet. Makelaars, aannemers, badkamerinstallateurs, installateurs van duurzame waterafvoersystemen en aircoverkopers, maar ook het Korps Politie Aruba (KPA) en Directie Volksgezondheid (DVG) hadden een informatiekiosk op de beurs. Bezoekers konden tijdens de drie dagen van de woonbeurs net als in voorgaande jaren allerlei prijzen winnen en er was ook een bar midden in de exporuimte.

Foto: Arjen Rasmijn

Expositie sculpturen en fotografie in Ateliers ‘89

ORANJESTAD — Ateliers ‘89 presenteert aanstaande woensdag om 8 uur ‘s avonds de expositie ‘Sonjesonja’, als afsluiting van haar laatste twee workshops. Docenten Ruben de la Cruz en Karolien Helweg gaven in de afgelopen maand een workshop mixed media en sculpturen. Tevens gaf fotograaf Annaleen Douwes gaf een workshop fotografie, met familiegeschiedenis als uitgangspunt. De workshops vonden plaats in samenwerking met het centrum voor kunst en architectuur STROOM in Den Haag. In totaal deden dertien cursisten mee aan deze twee workshops en hier vloeide een gezamenlijke expositie uit voort. Cursist Judith Werleman geeft tijdens deze avond ook een speciale presentatie en DJ Adriano Nanof zorgt voor de muzikale omlijsting.

THE 2018'S MUST GO!

MARCH

WAS: 30,800
NOW: 28,000

- 1.6L Engine
- Automatic Transmission
- Bluetooth
- Power Steering
- Keyless Entry

SAVE BIG WHILE THEY LAST!

Price is excluding sales taxes. Model shown is for illustration purposes only. Offer valid on 2018 models only.

CAYA ERNESTO PETRONIA 21 | +297-528-9500

 FOLLOW US
NISSAN ARUBA

Jerry Geerman Sterkste man op Aruba

ORANJESTAD — De derde editie van de Strongest Man of Aruba-wedstrijd die op MooMba Beach werd gehouden was een groot succes. Het evenement trapte vrijdagavond af en eindigde afgelopen zondag met de finale.

Drie avonden met pure wilskracht, ongelooflijke kracht, trillende spieren, uitpuilende biceps en andere goed getrainde lichaamsdelen. 15

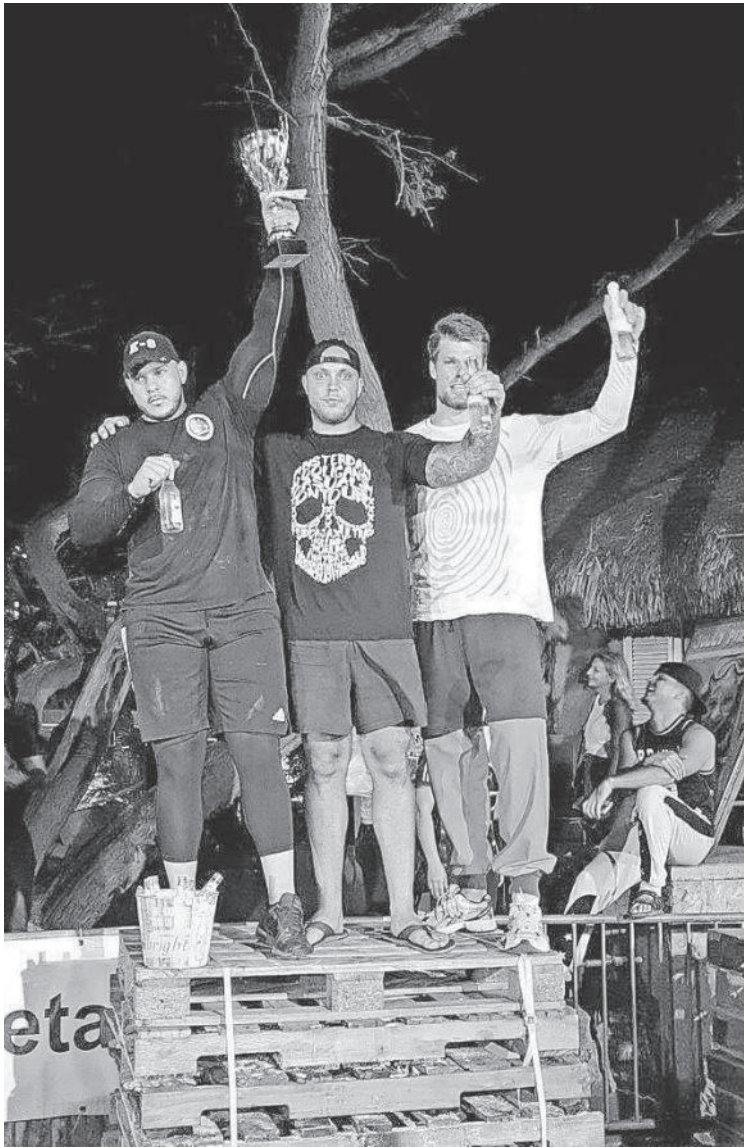
kanshebbers deden mee aan de onderdelen *Barrel Throw*, *Truck Pull*, *Stone Run*, *Log-lift*, *Yoke Carry* en *Tyre Flip*. De finales van zondag begonnen met *yoke carry*, gevolgd door een verrassend parcours van *truck pull*, *tire flip* en tenslotte de *stone run*. Met aanmoediging van een groot aantal supporters voltooiden 7 finalisten de zware taak om drie stenen van 80 kilo op een stapel pallets te tillen. De uiteindelijke winnaar

van de wedstrijd is Jerry Geerman, die bijna alle elementen won in de loop van drie dagen behalve één. Door het finale parcours te winnen kon hij gekroond worden tot de sterkste man van

Aruba. Nummer twee is geworden Patrick Brugmans, hierna volgt Justin Dekker. Het feest ging door bij de MooMba-bar toen de band van Travel Sessions het podium betrad.

De Strongest Man of Aruba competitie werd mogelijk gemaakt door sponsors Nágico, de Dutch Marine Cops en Amstel Bright, evenals Fresh FM, Cas di Max, High Performers en Aruba Wine and Dine. De organisatie heeft al bevestigd dat er in 2019 een vierde editie komt.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
		Fundacion Respetami	582-4433
		Zwanger? Fundacion	
		CIZKA	583-0331
		Fundacion Diabetico	593-0507
		Arubano	593-4928
		Twelve Step Meeting	
		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
		Fundacion Amor Pa	568-4739
		Prohimo	564-8849
		NA Acceptance Group	565-7500
		Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
		Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen	
		minderjarigen	588-1010
		Fundacion C.V.A. voorkomen	
		en zorg voor stroke	567-7004
— Botica —			
4 Centro Medico	584-5794		
Aloë	584-4606		
Central	585-1965		
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Het weer

DINSdag			
02 OCTOBER 2018			
Gedeeltelijk bewolkt met zon. Met wind vanuit het Oost tussen 22 en 32 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
31°	36°	22 km/u	24%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:29	18:29	10 v/d 10	
DINSdagAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 17 en 28 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	31°	17 km/u	25%
Maansopgang	Maansondergang		
00:03	13:11		

Aankomsttijden
Cruiseschepen
Dinsdag, 02 oct '18
Geen cruiseschepen in poort
Woensdag, 03 oct '18
Monarch 06.30 – 15.30 Freedom Of The Seas 07.30 – 23.00 Freewinds 06.00 – ****
Donderdag, 04 oct '18
Geen cruiseschepen in poort
Vrijdag, 05 oct '18
Geen cruiseschepen in poort

Dienstdoende huisartsen Maandag, 01 oct. 2018
Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 Dr. Thuis
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Boderie
Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica Aloe 584-4606
Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Kibrahacha 583-4908

BVN			
17:20 EenVandaag	8:00 Boer zoekt Vrouw		
17:45 Dagelijkse Kost	8:55 Weg zijn wij		
18:00 VRT Journaal	9:25 Nieuwsuur		
18:40 De Wereld Draait Door	10:15 Weerbericht Amerika/Caribiën		
19:30 NOS Journaal	10:20 3 Op Reis		
19:55 Weerbericht Europa/Afrika	10:50 Pauw		
20:00 Boer zoekt Vrouw	11:45 Iedereen beroemd		
20:55 Weg zijn wij	12:00 VRT Journaal		
21:25 Nieuwsuur	12:30 Iedereen Kiest		
22:15 Weerbericht Amerika/Caribiën	13:30 Een Klas Vol Ouders		
22:20 3 Op Reis	14:10 NOS Journaal		
22:50 Pauw	14:25 BinnensteBuiten		
23:45 Iedereen beroemd	14:50 Tijd voor MAX		
	15:35 Sesamstraat		
dinsdag 2 oktober	15:50 Het Klokhuis		
0:00 VRT Journaal	16:05 Beste Vrienden Quiz		
0:30 Typisch	16:25 NOS Jeugdjournaal		
1:00 Blauw Bloed	16:30 Blokken		
1:35 Het Familiediner	17:00 Thuis		
2:15 NOS Journaal	17:25 EenVandaag		
2:30 Een Hollander in Parijs	17:50 Dagelijkse Kost		
2:55 Fryslân DOK	18:05 VRT Journaal		
3:25 Sesamstraat	18:45 De Wereld Draait Door		
3:40 Het Klokhuis	19:35 NOS Journaal		
3:55 Checkpoint	20:00 Weerbericht Europa/Afrika		
4:20 NOS Jeugdjournaal	20:05 Spoorloos		
4:25 Blokken	20:55 Change Your Mind		
4:55 Thuis	21:35 Nieuwsuur		
5:20 EenVandaag	22:20 Weerbericht Amerika/Caribiën		
5:45 Dagelijkse Kost	22:25 Opsporing Verzocht		
6:00 VRT Journaal	Internationaal		
6:40 De Wereld Draait Door	22:30 Met het Mes op Tafel		
7:30 NOS Journaal	22:55 Pauw		
7:55 Weerbericht Europa/Afrika	23:50 Iedereen beroemd		
COLOFON			
Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368		Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com	
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba		Administratie Algemeen: Rushilene Lejuez rlejuez@amigoe.com (advertentie)	
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com		Administratie Zulaika Kelly zkelly@amigoe.com (abonnement) Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com (layout)	
Redactie: Alex Lacle (hoofd redacteur) Mirte de Rozario Melissa Stamper Nadine Salas Sophie Lodewijks arubaredactie@amigoe.com		Distributie Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com	
Verkoop Algemeen: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com		Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com	
Verkoop/Acquisitie Rushilene Lejuez rlejuez@amigoe.com		Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm	
H&H Magazine Coordinator Natasha Tromp ntromp@amigoe.com		Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190	

Havenbedrijf Rotterdam: Kennis, kunde en ervaring delen

WILLEMSTAD — De haven van Rotterdam wil een aandeel van 6 procent verwerven in Curaçao Ports Authority (CPA) en is hierover in onderhandeling met eigenaar Korpodeko. Begin deze maand verscheen in het magazine CURAÇAO – een publicatie van het Curaçaohuis – een interview met president-directeur Alard Castelein van het Havenbedrijf Rotterdam, over de belangstelling in de haven van Curaçao.

Castelein: “Curaçao maakt deel uit van het Koninkrijk. Die verbondenheid is voor ons relevant. Wij weten uit eigen ervaring hoe groot en complex de uitdagingen zijn en dat het dus voor een wat kleinere organisatie helemaal lastig is om op het juiste moment de juiste stappen te zetten. Waarom zouden wij dan niet onze kennis, kunde en ervaring elders in het Koninkrijk delen? Ik wil niet suggereren dat wij alle kennis in huis hebben, maar met vraagstukken zoals de transitie van fossiele industrie naar schoon en duurzaam hebben wij veel ervaring. Wij willen daarom graag samenwerken aan een oplossing die voor Curaçao het beste is.”

De topman gaf verder aan het eiland in zijn studenttijd goed te hebben leren kennen en dat hij er zodoende nog vaak komt. “Wij willen geen samenwerking voor één, twee of vijf jaar, maar zien het als een lange-termijntraject. Daarom willen wij onze betrokkenheid graag bevestigen en besten-

digen door medeaandeelhouder te worden.”

Korpodeko

Premier Rhuggenaath legt uit hoe de CPA-aandelen in 2010 bij Korpodeko terecht zijn gekomen: “Korpodeko nam in 2010 van de Nederlandse Participatie Maatschappij voor de Nederlandse Antillen (NPMNA), de CPA-aandelen over voor een symbolisch bedrag van 1 gulden. Ik weet niet wat de waarde van de aandelen nu is, maar ik weet wel dat men onder mijn MEO-ministerschap in 2016, nog bezig was met een waardering daarvan. In het geval van de CPA-aandelen was het van meet af aan de opzet dat deze op den duur door Korpodeko verkocht zouden worden, waardoor de winst van de verkoop van de aandelen aangewend zou kunnen worden voor stimulering van de Curaçaose economie.”

De premier meldt verder dat voor een benadering van de haven van Rotterdam eind 2015, hij reeds in 2006 inspiratie kreeg: “Tijdens de viering van het 25-jarig bestaan

van CPA, had de directeur van de haven van Rotterdam het in zijn toespraak al over minderheidsaandeelhouder-schap. Hij opperde toen een aankoop van 20 procent. Uiteindelijk zou dit voor mij de aanleiding zijn om eind 2015 de haven van Rotterdam te benaderen voor de aandelen van Korpodeko.”

Over de toekomst van de Curaçaose haven als logistiek centrum in de regio sprak Castelein zich in het interview met CURAÇAO als volgt uit: “Het is economisch niet rendabel als elk eiland in de Cariben een eigen infrastructuur ontwikkelt. Voor een groot aantal goederenstromen is het logisch als Curaçao zich als hub positioneert, bijvoorbeeld voor LNG.” Hij stipte verder ook de goede geografische ligging aan: “En er is handelsgeest op het eiland. De ontwikkelingen die we samen met CPA en de regering in gang willen zetten, onder meer door de inzet van moderne apparatuur en slimme systemen, leiden tot meer efficiëncy en dus lagere kosten. Daarvan profiteren niet alleen bedrijven die gebruikmaken van de haven, maar de gehele economie.”

Mogelijke nadelen

De vraag of er zicht is op mogelijke nadelen voor Curaçao op de lange termijn, bij eventuele een inmenging en het

stellen van eisen, werd zowel aan de premier als minister Martina gesteld. Martina: “Ik vind het te vroeg om over mogelijke nadelen te praten. Het betreft hier immers goede intenties en een goede verstandhouding tussen de havens, het zou dan puur giswerk zijn. Tja, het is vergelijkbaar met een huwelijk dat ondanks goede intenties, ook op den duur stuk kan lopen. Het is hier niet zo dat Curaçao zeggenschap afdraagt.”

Op de mededeling dat bij een investering van miljoenen, de minderheidsaandeelhouder bijvoorbeeld ook meer eisen kan stellen als er vaarverkeer uit hun netwerk intensiever Curaçao aandoet (door bijvoorbeeld de aanschaf van scanapparatuur te eisen waar het eiland dan misschien niet de middelen voor heeft), stelt Rhuggenaath: “In dit geval heeft men het over veiligheidsverhoging. Ik heb in het verleden meegemaakt dat bij de Raad van Commissarissen van CAH, een commissaris als Schiphol-expert, voor bijzonder positieve ontwikkelingen heeft kunnen zorgen door oplossingen aan te dragen, mee te denken en de nodige kennis te delen. In het geval van de haven kan opbouwende kritiek ook positief zijn voor een verdere ontwikkeling van de haven en de logis-

tiek daarvan. De ervaring en kennis die de haven van Rotterdam heeft opgebouwd ten aanzien van onder meer de Landlord-functie, de ontwikkeling van haventerreinen (land development), om zodoende een groot deel van hun inkomsten op deze wijze veilig te stellen, wordt wereldwijd overgenomen. Zo weet ik dat het model zoals door Rotterdam is toegepast, ook door Panama wordt toegepast. Wij kunnen hier veel van leren, ik zie dit als een aanwinst!”

Netwerk

De premier zegt ten aanzien van het voorbeeld over de aanschaf van scanapparatuur, dat dit een veiligheidskwestie betreft – het bijvoorbeeld scannen van schepen naar drugs om smokkel tegen te gaan – wat onder de douane en Justitie valt. “Als haven dient men op dergelijke smokkelstromen te anticiperen. CPA werkt al hard aan veiligheid- en standaardverhoging door onder meer aan alle ISO-certificeringen te voldoen. Maar het scannen naar drugs valt dus onder de douane en Justitie. In algemene zin wil ik benadrukken dat ‘it takes a network, to defeat a network’ en ik heb er alle vertrouwen in dat door een samenwerkingsuitbreiding het netwerk groter wordt en ten voordele van alle partijen!”

Chata doet oproep voor slagvaardige beslissingen rond toerisme

WILLEMSTAD — Volgens Miles Mercera, directeur van hospitality-belangenorganisatie Chata, moet Curaçao rapper bewegen om op korte termijn de voordelen van het toerisme te oogsten, gezien de financieel-economische situatie waarin we ons momenteel bevinden. In zijn toespraak tijdens deze eerste Nationale Toerisme Conferentie sprak hij de hoop uit dat Curaçao het toerisme als hoogste prioriteit stelt.

Volgens Mercera zijn er genoeg redenen om de prestaties van de toeristische sector te vieren. Het aantal toeristen is gestegen en er worden meer hotelkamers bijgebouwd. Dat zijn allemaal positieve signalen van het potentieel van het toerisme. Het toerisme kan ook een antwoord zijn op de problemen waarmee Curaçao geconfronteerd wordt, zoals de hoge werkloosheid.

Mercera stond eveneens stil bij de hotels die de afgelopen periode hun deuren hebben moeten sluiten. Volgens hem is deze ontwikkeling een afspiegeling van de lokale economie. De meerderheid van deze hotels was afhankelijk van de casino-inkomsten. De casino's richten zich op de lokale bevolking en niet op toeristen. De hotels die dus niet goed presteren hebben een duidelijke link met wat er gebeurt onder de

Curaçaose populatie, zoals de afname van de draagkracht.

Daarnaast meldde Mercera dat Curaçao de laagste gemiddelde kamerprijs heeft in de Caribische regio. “Waarom zou iemand investeren op Curaçao? Met hetzelfde project dat de investeerder op Curaçao uitvoert, haalt hij een hoger rendement op een andere bestemming.” We bevinden ons daarom nog niet op het niveau waar we comfortabel kunnen zijn en achterover kunnen leunen.

De Chata-directeur deed een oproep om de structurele problemen waarmee het eiland kampt, aan te pakken, waaronder het verbeteren van het investeringsklimaat. De toerisme-industrie op Curaçao wordt een succes als we als collectief, dus alle sectoren samen, groeien, zei Mercera. Hij zei te hopen dat de lezingen en discussies tijdens deze tweedeagse conferentie zullen leiden tot een antwoord op de vraag hoe er om zal worden gegaan met de financiering van het toerisme en de oprichting van een autoriteit die verantwoordelijk is voor toerismeontwikkeling.

De Nationale Toerisme Conferentie wordt georganiseerd door het Curaçaose toeristenbureau CTB, het ministerie van Economische Ontwikkeling, Chata, Curaçao Ports Authority (CPA) en Bureau Telecommunicatie & Post (BT&P).

Haven Rotterdam nog met Korpodeko in onderhandeling om 6 procent CPA-aandelen

WILLEMSTAD — Het proces waarbij de haven van Rotterdam een minderheidsaandeel van 6 procent wil verwerven in Curaçao Ports Authority (CPA), verloopt goed. Dit bevestigt minister van Economische Ontwikkeling Steven Martina (MAN) desgevraagd. “De gesprekken tussen de haven van Rotterdam en de huidige eigenaar van de minderheidsaandelen, ontwikkelingsbank Korpodeko, verlopen voorspoedig. De verwachting is dat in het proces – dat reeds een paar jaar terug in gang werd gezet met goedkeuring van de overheid als aandeelhouder van CPA – mogelijk in het eerste kwartaal van volgend jaar meer uitsluitsel zal zijn.”

Martina geeft hiermee een update over het proces dat reeds in 2015 onder zijn MEO-voorganger, nu premier, Eugene Rhuggenaath (PAR), was ingezet. “Over de afgelopen paar jaar is de reeds bestaande hechte samenwerking geïntensiveerd. Om dit verder te formaliseren zijn dus de gesprekken tussen de haven van Rotterdam en Korpodeko gaande over het verkrijgen van een minderheidsaandeel. Ik kan vooralsnog niet al te veel in detail treden, dit omdat de partijen in onderhandeling

Foto: John Jairo Herrera

zijn en men te maken heeft met ‘non-disclosure-agreements’. Maar in algemene zin wil ik wel benadrukken dat het aangaan van een dergelijk strategisch partnerschap, een positieve bijdrage zal leveren aan de verdere ontwikkeling van de economie van Curaçao.” De minister spreekt verder ook de verwachting uit dat

de betrokkenheid van Port of Rotterdam bij de ontwikkeling van de haven van Curaçao, ook andere Nederlandse en internationale havenge-relateerde bedrijven aan zal trekken.

Korpodeko-directeur Chesron Isidora bevestigt dat de onderhandelingen betrekking hebben op 6 procent

van de CPA-aandelen, die in het bezit zijn van de ontwikkelingsbank. “Aangezien de partijen nog in onderhandeling zijn, acht ik het vooralsnog te prematuur om een reactie te geven op de waarde van de aandelen, de voortgang van de onderhandelingen en eventuele afronding van het proces.” Ook CPA-directeur Hum-

berto de Castro is beknopt: “CPA verkoopt zelf geen aandelen, het Land is in dezen als aandeelhouder nauw betrokken bij het proces. In algemene zin wil ik benadrukken dat de relatie met de haven van Rotterdam goed is en wij zeer positief staan tegenover een strategisch partnerschap met deze haven.”

Forumdiscussie RvA over spanningen binnen Koninkrijk

WILLEMSTAD — De Raad van Advies (RvA) en de University of Curaçao (UoC) houden op 7 november een forumdiscussie met het doel om een beter beeld te scheppen van en de kennis te vergroten over de verhoudingen en bevoegdheden binnen het Koninkrijk.

De titel van de forumdiscussie luidt ‘Aanwijzingen en Ontbindingsrecht’, met als ondertitel ‘Onderlinge verhoudingen op Rijks- en Landsniveau’. De forumdiscussie wordt gehouden in de aula van de UoC. De onderwerpen zullen worden ingeleid door Lodewijk Rogier en Arjen van Rijn, gevolgd door commentaar van experts, te weten Aubrich Bakhuis en Paul Boven-Eert.

De eerste inleiding heeft als titel ‘De aanwijzingsbevoegdheid van de Koninkrijksregering in de praktijk’ en de tweede ‘Het ontbindingsrecht versus de vertrouwensregel’. In een

later stadium zal nadere informatie over de sprekers en het programma van de forumdiscussie bekend worden gemaakt.

Volgens een persbericht van de RvA, zijn er sinds 2010 met regelmaat spanningen gerezen op de eilanden en op Rijksniveau, onder meer over de toepassing van de aanwijzingsbevoegdheid van de Koninkrijksregering. Ook het recht tot ontbinding van de Staten door de regering leverde spanning op. Hetzelfde geldt voor gebruik door de Staten van de mogelijkheid om een minister naar huis te sturen middels een motie van wantrouwen.

Volgens beide instanties bestaat er in de praktijk behoefte aan het verhelderen van het beeld – bij de burgers in het algemeen alsook bij bewindslieden en parlementsleden – van de bevoegdheden en onderlinge verhoudingen van belangrijke organen van Curaçao en de werking van het parlementaire stelsel.

Girigorie: UNHCR hield zich niet aan afspraken

Toestroom ongedocumenteerde Venezolanen ieder jaar verdubbeld

WILLEMSTAD — De toestroom van ongedocumenteerde Venezolanen die worden gedetineerd om vervolgens uitgezet te worden, is sinds 2013 elk jaar (meer dan) verdubbeld. Dat meldde minister van Justitie Quincy Girigorie (PAR) zaterdagochtend tijdens een presentatie aan de Staten. In 2013 was er sprake van 61 ongedocumenteerde Venezolanen die werden uitgezet, in 2014 was dit aantal 124, in 2015 246, in 2016 539 en in 2017 1203. Dit jaar zijn er tot nu toe 622 ongedocumenteerde Venezolanen aangehouden.

Op Curaçao wordt de Landsverordening toelating en uitzetting (LTU) gehandhaafd en het eiland is verbonden aan het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), echter niet aan het Vluchtelingenverdrag en er is geen asielpprocedure.

Sinds juni 2017 is er een beschermingsprocedure op basis van artikel 3 van het EVRM in werking. Dit ar-

tikel houdt het verbod op foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing in. Curaçao mag als gevolg van dit artikel personen niet terugsturen naar hun land als zij hieraan blootgesteld kunnen worden.

Uit de presentatie van Girigorie blijkt dat er tussen de United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) en de Curaçaose regering onenigheid of onduidelijkheid bestond over de registratie van ‘vluchte-

lingen’. Asielverzoeken die in het verleden op Curaçao werden ingediend, werden door het Rode Kruis – namens UNHCR – in behandeling genomen. “Sinds 2014 is men begonnen met gesprekken met het Rode Kruis om deze taken over te nemen”, aldus Girigorie. Hij legt uit dat asielsezoekers op Curaçao een brief van UNHCR kregen (om hun asielsezoek te bevestigen/honoreren) en dat, toen zij door de politie op straat werden aangehouden, de vraag rees of er wel

rekening gehouden moest worden met deze brief, omdat het eiland niet verbonden is aan het Vluchtelingenverdrag. “Om die reden hebben we de verantwoordelijkheid in eigen handen genomen en is er een procedure in werking gezet”, stelt de minister. Er is met UNHCR afgesproken dat Curaçao de beschermingsverzoeken ontvangt en deze analyseert. Indien een persoon asiel moet krijgen wordt er contact opgenomen met UNHCR, omdat Curaçao geen asiel kan bie-

den. De partijen zijn hiermee akkoord gegaan.

In december 2017 is echter geconstateerd dat UNHCR is doorgeslagen met het registreren van asielsezoekers op Curaçao zonder de regering te informeren, ondanks afspraken die eerder dat jaar waren gemaakt. Er is een lijst van 312 personen die na juni 2017 een asielsezoek bij UNCHR hebben ingediend, stelt Girigorie. De minister stelt dat de regering deze lijst eerst niet zou accepteren, maar

daarna besloot om de verzoeken volgens de nieuwe beschermingsprocedure te toetsen. “Het heeft een tijdje geduurd om alle gegevens van deze personen te verzamelen, maar er zal volgende week een brief naar deze mensen uitgaan om hen de mogelijkheid te geven officieel een verzoek om bescherming te doen. “Een eerste scan van deze lijst geeft echter aan dat het hier om economische migranten gaat, en dus niet om mensen die bescherming nodig hebben op basis van het EVRM.”

Sociaal minimum Caribisch Nederland mag geen splijtzwam worden

Bestuurscollege Bonaire heeft ‘goed gesprek’ met vicepresident Raad van State

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege (BC) van Bonaire verwacht niet dat het bestuursakkoord met Nederland, dat deze maand ondertekend moet worden, gevaar loopt. Staatssecretaris Raymond Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) plaatste in een brief van 14 september vraagtekens bij het ‘onderlinge vertrouwen’ dat volgens de bewindsmen beschaamd is nadat het BC een lange serie kanttekeningen plaatste bij de maatregelen waarmee het kabinet-Rutte III de armoede in Caribisch Nederland wil bestrijden.

Volgens gedeputeerde James Kroon is er het afgelopen weekeinde een ‘goed gesprek’ geweest met Piet Hein Donner, de vicepresident van de Raad van State. Kroon zei dat ook Knops het adviesorgaan had benaderd om te vragen hoe het nu verder moet met de vaststelling van een sociaal minimum voor de openbare lichamen. “Het heeft geen zin om ruzie met elkaar te maken. Daar hebben we ook geen tijd voor,” aldus Kroon, die benadrukte dat er slechts een beetje geduld nodig is van beide kanten. “Wij moeten er samen met Den Haag uitkomen en dat zal zeker ook gaan lukken zolang wij allemaal bij de les blijven en het hoofd koel houden,” zo stelt hij.

Kroon verwerpt het idee van oppositieleider Elvis Tjin Asjoe van de MPB (Movimentu di Pueblo Boneriano) die het BC suggereerde om de ‘stoute schoenen’ aan te trekken en zelf een bestaansminimum vast te stellen.

“Dat idee is niet serieus en al evenmin reëel. Met zulke politieke spelletjes kan het BC zich niet bezighouden want je weet van tevoren dat je verkeerd bezig bent. Wij zijn onderdeel van een rechtstaat en niet van een bananenrepubliek. Dat heb ik ook tegen Donner gezegd. Er is maar één Nederland en hoewel wij misschien in het Caribisch Gebied liggen, hoort Bonaire er helemaal bij,” zo vindt kroon. Tjin Asjoe zegt

dat het vaststellen van een sociaal minimum, en het implementeren daarvan, geen discussie hoort op te leveren. “Er zijn inmiddels genoeg rapporten geschreven en studies verschenen die aantonen dat de koopkracht sinds 2010 achteruit is gehold. Het probleem is dat hoewel het erg goed gaat met de economische ontwikkeling van Bonaire, een flink deel van de bevolking daar weinig tot niets van merkt in de portemonnee. Dat is ook iets dat niet valt uit te leggen. Het schept bovendien een gevoel van onrecht waarbij het moeilijk te bevatten is waarom het zo lang duurt om iets aan de armoede te doen,” aldus Tjin Asjoe.

Volgens de oppositieleider verdient staatssecretaris Knops een pluim voor zijn daadkracht: “Chapeau zou ik tegen hem willen zeggen, maar tegelijkertijd blijft het een feit dat een derde van de Bonairianen ver onder de armoedegrens moet zien te overleven. Een stip op de horizon is dus niet genoeg. Hoewel ik begrijp dat er

veel bij komt kijken, zou ik er toch op willen aandringen om echt werk te maken van de armoedebestrijding.” Robby Beukenboom van de Frente Social Progresivo vindt het teleurstellend dat Knops het bestuursakkoord nu op losse schroeven zet omdat hij de reactie van het Bonairiaanse Bestuurscollege op zijn steunmaatregelen niet goed kan plaatsen.

“Wat ik moeilijk kan begrijpen is waarom de staatssecretaris denkt dat het BC blij moet zijn met een handjevol maatregelen dat de armoedeproblematiek nauwelijks aanpakt. Iedere gemeente in Europees Nederland met een vergelijkbare problematiek zou ook in Den Haag staan te protesteren. Wat wij graag zouden zien is dat Knops inhoudelijk antwoord geeft op de vragen en opmerkingen van het Bestuurscollege,” aldus Beukenboom, die weet dat ook de twee andere openbare lichamen van Caribisch Nederland moeite hebben met de aanpak van het kabinet en zich bezinnen op een reactie.

32,6 miljoen aan Nederlandse liquiditeitssteun voor St. Maarten

PHILIPSBURG — De regering van St. Maarten ontvangt binnenkort 32,6 miljoen gulden aan liquiditeitssteun om zijn verplichtingen voor de rest van het jaar na te komen, nu minister van Financiën Perry Geerlings de betreffende landsverordening en leningsovereenkomst met Nederland heeft ondertekend.

Geerlings co-signeerde de landsverordening op 28 september, nadat het parlement van St. Maarten hem groen licht had gegeven om een leningsovereenkomst aan te gaan. Het document werd medeondertekend door gouverneur Eugene Holiday en is doorgestuurd naar Den

Haag. Verwacht wordt dat het geld binnen een week wordt overgemaakt op de rekening van St. Maarten bij de Centrale Bank van Curaçao en St. Maarten. De Rijkswinsteraad in Den Haag gaf in juli zijn goedkeuring aan het verzoek van St. Maarten om li-

quiditeitssteun voor het jaar 2018. Nadat hij de goedkeuringsakte had ontvangen, startte Geerlings onmiddellijk besprekingen met de Nederlandse staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Raymond Knops, om de details van de financiering te bespreken.

Knops zei na een recente zitting van de Rijkswinsteraad dat hij de mogelijkheden wil onderzoeken om toekomstige tranches van

liquiditeitssteun voor St. Maarten te verkrijgen uit het Trustfonds dat wordt beheerd door de Wereldbank. In zijn reactie stelde Geerlings vanaf het begin berispingen te willen zijn bij gesprekken met de Wereldbank over liquiditeitssteun, ‘om misverstanden te voorkomen’. Dit zal deel uitmaken van de discussies die zullen worden gehouden wanneer Geerlings in oktober een ontmoeting met Knops heeft in Den Haag.

3 miljoen euro voor kinderopvang Caribisch Nederland

KRALENDIJK — Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft op basis van de plannen van de drie BES-eilanden 3 miljoen euro vrijgemaakt. Dit bedrag is bestemd voor de verbetering van de kwaliteit en toegankelijkheid van kinderopvang in Caribisch Nederland.

Het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) noemt de goedkeuring in een persbericht

‘een stap in de goede richting’, en in het belang van de ontwikkeling van kinderen op Bo-

naire. Kwalitatief betaalbare kinderopvang speelt immers een grote rol bij de vorming en ontwikkeling van kinderen bij de overgang van kinderopvang naar primair onderwijs, zo wordt gesteld. Volgens het OLB wordt met de beschikbare gelden een vervolg gegeven aan de concretisering en uit-

voering van de plannen van kinderopvang. Denk hierbij aan het actualiseren van de verordening Kinderopvang, vervolg geven aan de ontwikkeling van de Integrale Kindcentra, het aanbieden van programma’s en methodieken ter bevordering van een gezonde ontwikkeling van kinderen.

Tweede Kamer vraagt aandacht voor Caribische docenten

DEN HAAG — Nu bijna alle scholen voldoen aan de basiskwaliteit, gaat de aandacht uit naar docenten in Caribisch Nederland. Dat blijkt uit de vragen van de Tweede Kamercommissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Aanleiding is een brief over de kwaliteit van het onderwijs, van de ministers Ingrid van Engelshoven en Arie Slob. Zij schreven in augustus dat alleen de Gwendoline van Putten school op St. Eustatius de basiskwaliteit nog niet heeft en wezen verder op het belang van goede samenwerking, bijvoorbeeld met Curaçao, Aruba en St. Maarten als het gaat om de opleiding van docenten. GroenLinks schrijft dat de eilanden eigenlijk te klein zijn om docenten op te leiden in alle vakken. “Dit geldt met name voor eerstegraads lerarenopleidingen en in het bijzonder voor tekortvakken als wiskunde, terwijl er wel animo onder docenten is om een extra of hogere lesbevoegdheid te halen. (...) Hoe en wanneer denken de mi-

nisters dit aan te pakken?”, aldus de fractie, die verder meer aandacht vraagt voor wetenschap op de eilanden. Ook de SP maakt zich zorgen over het lerarentekort en vraagt daarnaast naar de arbeidsvoorwaarden van het onderwijs, die nog altijd op Rijksniveau worden bepaald. “Werkgevers en werknemers worden onvoldoende betrokken bij de cao-vorming, terwijl het primaat bij hen zou moeten liggen. Waarom is dat blijkbaar niet gelukt?”, schrijft de partij.

Beide partijen willen ook informatie over de taal binnen het onderwijs. GroenLinks vindt dat er meteen in de eerste groepen aandacht moet zijn voor Nederlands, omdat het de aansluiting

naar het hoger onderwijs verbetert en omdat meerparteilijkheid een economisch voordeel kan zijn. De SP vraagt juist naar de problemen met Nederlands. “Wat zijn de gevolgen van het Nederlands als vak en instructietaal voor leerlingen op Bonaire? In hoeverre is dit bijvoorbeeld een drempel om een diploma op het voortgezet onderwijs te halen? Waar gaan leerlingen van Bonaire voornamelijk studeren?”, schrijft de partij.

Het CDA vraagt tot slot hoe Den Haag de samenwerking op de eilanden kan stimuleren en welke aanvullende ondersteuning er is voor jongeren. De partij noemt de Sociale Kanstrajecten voor jongeren tussen de 18 en 25 en passend onderwijs. “Welke vormen van passend onderwijs er zijn in Caribisch Nederland? Krijgen leerlingen die extra zorg nodig hebben dit ook in voldoende mate?”, aldus het CDA.

Hilda de Windt-Ayoubi presenteert gedichtenbundel

WILLEMSTAD — Bij het Centraal Historisch Archief (CHA) werd vrijdagavond de gedichtenbundel ‘Gedicht’ van Hilda de Windt-Ayoubi gepresenteerd. Haar gedichten zijn de afgelopen jaren in de Amigoe gepubliceerd.

De goedbezochte presentatie had een vol en onderhoudend programma. De directeur van CHA Max Scriwanek opende de avond. Daarop volgde het aanbieden van het boek aan de sponsors, waaronder de Amigoe. Een exemplaar van

PCN pleit voor introductie verplicht algemeen pensioen

Foto: Michel Groot

Het bestuur van PCN (vlnr), Roy Hooker, Harald Linkels, Gerard Bergsma en Valdemar Marcha.

KRALENDIJK — Pensioenfonds Caribisch Nederland (PCN) organiseert op 15 november een congres op Bonaire over het thema ‘verplicht pensioen’. PCN verzorgt het pensioen van medewerkers van de overheid, de zorgsector en het onderwijs. Dat betreft echter maar een relatief klein gedeelte van de bevolking van Caribisch Nederland. Met het congres wil het PCN bijdragen aan de discussie over de introductie van een verplicht pensioen, waar alle werknemers die nog geen pensioenregeling hebben automatisch en verplicht aan zouden deelnemen.

“Het is goed om te beseffen dat de meeste mensen op de eilanden geen enkele vorm van aanvullend pensioen hebben”, zegt PCN-voorzitter Harald Linkels. “In feite zijn de werknemers die onder PCN vallen een bevoorrechte groep met een goed en degelijk aanvullend pensioen. Maar het grootste gedeelte van de werknemers in de private sector moet bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd rondkomen van alleen de AOV”, aldus Linkels.

De PCN-voorzitter zegt dat uit allerlei onderzoeken, zoals

van het Nibud en meer recent van Regioplan, blijkt dat een alleenstaande op de eilanden minimaal rond de 1100 dollar per maand nodig heeft om van te overleven: “Dat is bijna twee keer zoveel als het bedrag van de AOV.”

Tijdens het congres zullen diverse sprekers een beeld schetsen van het pensioenlandschap van Caribisch Nederland, wordt er gekeken naar het verplichte pensioen op Aruba en worden een aantal mogelijkheden verkend om te komen tot een verplicht

pensioen in de openbare lichamen.

De PCN-voorzitter is van mening dat de sociale partners ook hun eigen verantwoordelijkheid moeten nemen voor het pensioenvraagstuk op de eilanden.

“We kunnen wel met zijn allen steeds naar Nederland kijken, maar uiteindelijk moeten we ook zelf initiatieven ontplooiën en verantwoordelijkheid nemen. Er is geen enkele reden waarom de lokale overheden in overleg met werkgevers en werknemers niet zouden kunnen komen tot een pensioenregeling,” aldus Linkels. Volgens hem maakt met name vakbondskoepel Usibo zich sterk voor een algemeen pensioen, maar vindt de organisatie nog niet veel gehoor. PCN zal binnenkort meer informatie verschaffen over het programma voor het congres en manieren waarop belangstellenden zich aan kunnen melden.

Johnson
notary services

AUCTION
ex. 3:268 Civil Code of Aruba
THURSDAY
SEPTEMBER 27, 2018

On Thursday September 27, 2018, at 11 AM, at the Conference Room of the Chamber of Commerce, Irawsquin Boulevard 10, Aruba, will be auctioned in public:

1. A residential house, locally known as
BUBALI 76-C
standing on two parcels of public land, respectively 604 m2 and 220 in size, situated at Bubali in Aruba, locally recorded as First Division Section K numbers 96 and 2295. The lease rights expire on May 2, 2055.
Starting bid: to be announced

2. A residential house, locally known as
TANKI LEENDERT 139-Z
standing on a parcel of full ownership land, ca. 376 m2 size, situated at Tanki Leendert in Aruba, being a part of the parcel, locally recorded as First Division Section L number 3367, with index D5880.
Starting bid: Afl. 189.070,--

3. A residential house, locally known as
SABANA BASORA 22
standing on a parcel of public land, 1124 m2 in size, situated at Sabana Basora in Aruba, locally recorded as Third Division Section G number 1728. The lease rights expire on September 30, 2058.
No reserve price will be used for the auction of this property.
Only serious offers will be considered.

Auction notary: **mr. T.R. Johnson**

- The auction is subject to the general conditions for foreclosure auctions and special auction conditions which will be determined by civil law notary T.R. Johnson.
- The auction will take place by raising bids (in Dutch: "bij opbod") and by decreasing bids (in Dutch: "bij afmijning"), in one session.
- Seller has the right to not accept any bid, at his sole discretion.
- Each bidder must be able to submit a bankguarantee issued by a reputable bank in Aruba to the amount of the highest bid increased with an amount equal to the auction costs.
- A private written bid can be submitted until September 12, 2018, 5 PM.

For more information:
WWW.JOHNSONNOTARY.COM/AUCTIONS

‘Brexit kostte al 560 miljoen euro per week’

LONDEN/BIRMINGHAM — Het besluit van de Britse regering om uit de Europese Unie te stappen heeft Londen sindsdien ongeveer 560 miljoen euro per week gekost. Dit staat in een studie die gisteren is gepubliceerd door het Centre for European Reform. Het centrum gaat er daarbij onder meer van uit dat de Britse economie nu 2,5 procent kleiner in omvang is, dan wanneer een meerderheid van de kiezers in 2016 voor het EU-lidmaatschap had gestemd.

Het onderzoek richtte zich op de periode van juni 2016 tot juni 2018. Volgens het centrum, dat naar eigen zeggen pro-Europees maar ook kritisch is, is de Britse staat bijna 30 miljard euro per

jaar aan inkomsten misgelopen. Dat is circa 560 miljoen per week. In vergelijking met soortgelijke economieën hapert de Britse sinds het brexit-besluit. De economische groei in de eerste helft

van dit jaar was de zwakste sinds de tweede helft van 2011. Bedrijven investeren minder en lijken erg voorzichtig te worden met de naderende brexit, die staat gepland op 29 maart volgend jaar. Er is nog steeds geen overeenkomst met de overige lidstaten voor hoe en onder welke voorwaarden de brexit wordt uitgevoerd. De Britse premier Theresa May zag haar jongste voorstellen resoluut afgewezen door de EU op een voor haar erg pijnlijke

top, recent in Salzburg. Haar Conservatieve Partij is hopeloos verdeeld over het nut van de brexit en over hoe het nu verder moet in onderhandelingen met Brussel. Sommige partijprominenten willen dan maar zonder akkoord de EU uit. May heeft haar partij gisteren opgeroepen tot eensgezindheid voor een goede regeling van de brexit. Ze deed dit in Birmingham op de eerste dag van het partijcongres van de Conservatieven, dat tot woensdag duurt.

OM wil miljoenen van Iran-exporteurs

MAASTRICHT — Het Openbaar Ministerie wil tussen de 13 en 22 miljoen euro plukken van Euroturbine en drie medewerkers van het Venlose bedrijf. Dat is vanwege de illegale export van gasturbines naar Iran tussen 2008 en 2010. Met behulp van valse papieren werden de goederen zogenaamd naar andere landen verscheept, maar ze kwamen toch in Iran terecht, aldus het OM tijdens een eerste zittingsdag voor de rechtbank in Maastricht vandaag.

Het ging om zogenoemde ‘dual use’-goederen, die civiel kunnen worden gebruikt, maar ook voor de productie van massavernietigingswapens.

Het OM verdenkt het bedrijf en drie leidinggevenden van exportfraude, valse facturen en deelname aan een criminele organisatie. De directeur wordt ook verdacht van witwassen en belastingfraude. Voor de zaak zijn tien dagen gepland.

Volgens de zes raadslieden ging het bij de exportproducten om klein grut, zoals schroefjes en bouten. Deze producten werden volgens de raads-

lieden gebruikt in energiecentrales, en waren niet bestemd voor massavernietigingswapens.

Volgens het OM is het feitelijk gebruik echter van geen belang. Het gaat erom dat het bedrijf de vergunningsplicht heeft geschonden en zaken heimelijk heeft uitgevoerd, aldus het OM.

De zaak draait om de zogenoemde catch-all-clausule waarbij de overheid voor bepaalde producten een exportverbod kan instellen. Zo’n catch-all-clausule wordt ad hoc verordonneerd. Volgens de advocaten moet in dit geval de rechter de rechtmatigheid van deze clausule toetsen. Maar toetsing wordt volgens de verdediging moeilijk omdat het Rijk allerlei benodigde documenten niet vrijgeeft. Zij zouden onder het staatsgeheim vallen. De verdediging wil desondanks alle stukken inzien.

Tijdens de zitting bleek ook dat de belastingdienst stukken achterhoudt uit de in beslag genomen administratie. Dat maakt het volgens de verdediging moeilijk om pleidooien te voeren tegen de verdenking van witwassen.

Holleeder zet lijn ontkenning voort

AMSTERDAM — Willem Holleeder ontkent ook iedere betrokkenheid bij de liquidaties van drughandelaar Kees Houtman en kroegbaas Thomas van der Bijl. “Ik heb niks met de liquidatie van Kees Houtman te maken en ook niet met die van Thomas van der Bijl”, aldus Holleeder.

De rechtbank is vandaag begonnen aan de bespreking van het dossier-Houtman. In 2009 is Holleeder veroordeeld voor het afpersen van onder anderen Houtman. Hij zou hem selselmatig onder druk hebben gezet en hebben bedreigd om hem een miljoen euro afhandig te maken. Ook dat feit heeft Holleeder altijd ontkend. Volgens het Openbaar Ministerie zijn de afpersing en de moord onlosmakelijk met elkaar verbonden. Houtman werd op 2 november 2005 doodgeschoten, op de stoep van zijn villa in Amsterdam-Osdorp, voor de ogen van zijn vrouw en dochter. Holleeder zou de op-

dracht hebben gegeven. In het monsterproces Passage zijn de twee uitvoerders van de liquidatie veroordeeld, een van hen (Jesse R.) tot levenslang. Dino Soerel, volgens het OM een criminele partner van Holleeder, is in Passage eveneens veroordeeld voor zijn rol in deze moordzaak. Het OM verdenkt Holleeder van het uitlokken van een reeks moorden. Hij ontkent alles. Het bewijs tegen Holleeder bestaat nagenoeg uitsluitend uit verklaringen van getuigen, onder wie zijn zuszen Astrid en Sonja. Ook de kroongetuigen in Passage, Peter la S. en Fred R., hebben verklaringen afgelegd. Peter la S. heeft bekend dat hij de moord op Houtman samen met Jesse R. heeft gepleegd.

Na de zaak-Houtman bespreekt de rechtbank het dossier rond de moord op Van der Bijl. Hij werd op 20 april 2006 in zijn café in Amsterdam-West doodgeschoten. Ook in die zaak zijn de uitvoerders gepakt.

Rotterdam Centraal ontruimd na loos alarm

ROTTERDAM — De stationshal van Rotterdam Centraal is vanmorgen voor korte tijd ontruimd, omdat het automatische brandalarm was afgegaan. Na onderzoek van de brandweer bleek dat het loos alarm was; er was

geen brand. Na korte tijd werd de hal weer vrijgegeven, zei een woordvoerder van de Nederlandse Spoorwegen. De ontruiming van het station heeft geen gevolgen gehad voor het treinverkeer.

Brussel hoopt dat Macedonië kans grijpt

BRUSSEL — De uitslag van het referendum in Macedonië is een ‘historische kans’ voor verzoening in de regio en betreding van het EU-pad. De EU-commissarissen Federica Mogherini (Buitenlands beleid) en Johannes Hahn (Uitbreiding) schrijven dat in een verklaring.

Een overgrote meerderheid stemde in het referendum voor de nieuwe naam van het Balkanland (Noord-

Macedonië) en de wenselijkheid tot de NAVO en de EU toe te treden. Doordat slechts 37 procent van de

kiesgerechtigden deelnam, is de volksraadpleging echter niet geldig. Tegenstanders hadden opgeroepen tot een boycot. Het is nu aan het Macedonische parlement om vervolgstappen te nemen. Twee derde van de 120 parlementariërs moet zijn goedkeuring geven aan de

naamswijziging en een Europese toekomst. De EU biedt haar volle steun aan. NAVO-chef Jens Stoltenberg verwelkomde de uitslag ook al.

Ook hij riep alle politici op deze historische kans te pakken. “De deur van de NAVO staat open.”

Tegenstanders hadden opgeroepen tot een boycot.

Kalmerende taal Italiaanse minister van Financiën

ROME/MILAAN — De Italiaanse minister van Financiën, Giovanni Tria, heeft in een vraaggesprek bevestigd dat het nieuwe begrotingsdoel van de regering geen schending van EU-regels is. “Ik begrijp best dat de Europese Commissie (EC) bezorgd is, maar dit vormt geen bedreiging voor de EU.”

Tria sprak met *Il Sole 24 Ore* over de jongste begrotingsplannen die voor de Italiaanse staat duurder uitvallen dan Tria had gepland. Hij heeft erover onderhandeld met zijn regeringspartners. Het resultaat was volgens Italiaanse media een reden om aan te nemen dat ‘een verbitterde Tria’ binnenkort boos opstapt als minister. Maar Tria zei dat het nu beoogde begrotingstekort van 2,4 procent van het bruto binnenlands product is voortgekomen uit gewone politieke onderhandelingen. Tria zou in de onderhandelingen 1,6 procent als maximum hebben gezien. De EC heeft eerder aangedrongen op hooguit 1,8 procent. Tria is een technocraat die door president Sergio Mattarella in de populistische coalitieregering is gema-noeuvreed om op de centen te letten. De Italiaanse staat gaat gebukt onder een buitensporig hoge schuldenlast die in omvang ongeveer gelijk is aan 130 procent van het bruto binnenlands product.

De leiders van de regeringspartijen, de rechtse populist Matteo Salvini en Luigi di Maio van de protestpartij

Giovanni Tria

Vijfsterrenbeweging (M5S), meldde donderdag trots dat het begrotingstekort groter wordt dan voorzien. Ze gaan naar eigen zeggen geld pompen in de verlamde economie en verkiezingsbelofte voor de armen waarmaken. In plaats van steeds minder uit te geven, willen ze dat de staat meer geld laat rollen, niet alleen in deze begroting (2019), maar ook nog zeker twee jaar daarna.

Zij wijzen erop dat het geld in hun land niet rolt. Er is al jaren nauwelijks econo-

mische groei en de bankensector wankelt onder een berg slechte leningen en geeft nauwelijks krediet. De staat zou op den duur beter af zijn als ze nu de economie aanwakkert. Maar volgens de vicevoorzitter van de Europese Commissie, Valdis Dombrovskis, kan Rome zich niet nog meer schulden veroorloven. Hij betoogde in de *Corriere della Sera* dat de nieuwe begroting indruist tegen Europese regels en afspraken. De EC verwacht voor 15 oktober de nieuwe Italiaanse begroting te kunnen staven.

Advocaat wraakt alle rechters Hoge Raad

AMSTERDAM — De Amsterdamse advocaat Willem Jebbink heeft in een lopende rechtszaak alle strafrechters van de Hoge Raad gewraakt. Hij spreekt van ‘een principekwestie’, omdat de manier waarop de Hoge Raad tot een beslissing komt volgens hem te vaak ‘onzichtbaar en oncontroleerbaar’ is.

Jebbink, onder meer de raadsman van Volkert van der G., maakt bezwaar tegen het gebruik door de Hoge Raad van de zogenoemde ‘reservis-

ten’. De Hoge Raad telt in totaal elf toegewezen rechters, maar in een individuele rechtszaak doen drie of vijf raadslieden uitspraak. In de praktijk echter, al-

dus Jebbink, kunnen die drie of vijf zich achter de schermen laten adviseren door de andere collega-rechters, de reservesisten. Jebbink: “En dan vindt onzichtbare beïnvloeding plaats, die mogelijk nadelig is voor een advocaat en zijn cliënt. Ook is dan onduidelijk of een oneven aantal rechters tot een besluit is gekomen.”

Driekwart Nederlandse bevolking te maken met cybercrime

DEN HAAG — Bijna driekwart (74 procent) van de Nederlanders heeft thuis weleens te maken gehad met cybercrime. Dit blijkt uit een onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) en Alert Online.

De meest voorkomende vormen van cybercriminaliteit zijn: een poging tot phishing (56 procent), het sturen van een socialmediabericht met de vraag om een onbekende link aan te klikken (37 procent), het zenden van een

zakelijke uitnodiging via social media en malware (beide 20 procent). Toch denkt een kwart van de bevolking weinig gevaar te lopen. Nederlanders zijn verder ‘tamelijk hardleers’ in het nemen van maatre-

gelen om zichzelf online te beveiligen. Zo geeft de helft van de al eens getroffen mensen aan nog steeds niets te hebben ondernomen. Minister Ferd Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) vindt dit zorgelijk: “Het is zorgwekkend dat veel mensen zich nog steeds niet écht bewust zijn van de risico’s in de digitale wereld. Mijn boodschap is simpel: draai de digitale achterdeur op slot!”

Kremlin reageert niet op Skripal-geruchten

MOSKOU — Het Kremlin wil niet langer reageren op ‘discussies in de media’ over de identiteit van twee verdachten in de zaak Skripal, de oud-spion die een moordpoging overleefde in het Engelse Salisbury. De verdachten verklaarden zelf zakenlieden te zijn die niets te maken hebben met de zaak, maar werken volgens onderzoeksnetwerk Bellingcat eigenlijk voor de Russische militaire inlichtingendienst GROe.

Het Kremlin laat nu weten niet meer met journalisten te willen praten over geruchten rond de identiteit van een van de mannen, die de naam Roeslan Bosjrov gebruikte. “De BBC kan

niets bevestigen. De BBC kan alleen met aannames komen”, zei een regeringswoordvoerder volgens persbureau Tass. “Aangezien de hele discussie is gevoerd op het niveau van de media,

willen wij daar als Kremlin niet meer aan deelnemen.” De aanval op Skripal met zenuwgas heeft de relatie tussen Moskou en Londen flink onder druk gezet. De Britse autoriteiten denken dat Moskou achter het incident zit en hebben foto’s gepubliceerd van twee verdachten in de zaak. Dat duo verscheen later op de Russische televisie. De mannen vertelden als toeristen een bezoek te hebben gebracht aan Salisbury, waar Skripal is vergiftigd.

Euro

Groen

AMSTERDAM — De Europese beurzen stonden vandaag in het groen. Het nieuwe handelsakkoord dat de Verenigde Staten en Canada op de valreep bereikten, zorgde voor optimisme. De Europese luchtvaartbedrijven stonden onder druk na een winstalarm van Ryanair. De AEX-index noteerde rond het middaguur 0,7 procent hoger op 553,49 punten. De MidKap klom ook 0,7 procent, tot 792,61 punten. De beursgraadmeter in Frankfurt dikte 0,7 procent aan en Parijs won 0,3 procent. De beurs in Londen steeg 0,1 procent. Ryanair kelderde 8,5 procent in Dublin. In de MidKap zakte luchtvaartcombinatie Air France-KLM 1,7 procent. Grootste stijger bij de middelgrote bedrijven was chipbedrijf Besi met een plus van meer dan 6 procent. In Frankfurt klom Linde 1,5 procent. Shell won 0,5 procent. Het olie- en gasconcern en vier Aziatische partners staan volgens persbureau *Bloomberg* op het punt om een enorm lng-project (vloeibaar gemaakt aardgas) in Canada definitief goed te keuren. Met het project is een bedrag gemoeid van 40 miljard Canadese dollar (27 miljard euro).

Tokio

Winst

TOKIO — De Japanse beurs is met winst aan de nieuwe beursmaand begonnen. Beleggers verwerkten het nieuwe handelsakkoord tussen de Verenigde Staten en Canada en een reeks van macro-economische rapporten uit Japan en China. De handel verliep verder relatief rustig aangezien de belangrijke beurzen in Hongkong en China gesloten bleven. De Nikkei-index in Tokio eindigde 0,5 procent in de plus op 24.245,76 punten en bereikte daarmee het hoogste slotniveau sinds november 1991. Vooral de exportbedrijven waren in trek dankzij een verdere daling van de Japanse yen. De Japanse automaker Subaru zakte daarentegen 2,1 procent. Het bedrijf liet vrijdag weten te hebben gesjoemeld met de veiligheidsgegevens van zijn voertuigen. In China bleek afgelopen weekeinde dat de bedrijvigheid in de omvangrijke Chinese industrie volgens cijfers van mediabedrijf Caixin en marktonderzoeker Markit in september is afgenomen ten opzichte van een maand eerder. Ook volgens de officiële cijfers van de Chinese overheid nam het groeitempo van de industrie af.

Wall Street

Omhoog

NEW YORK — Tesla en General Electric (GE) stonden na het openen van de aandelenbeurzen in New York op flinke winst. Het beurssentiment was over de hele breedte positief, nadat de Verenigde Staten en Canada op de valreep een overeenkomst sloten over een Noord-Amerikaans handelsakkoord. De Dow-Jonesindex stond kort na opening 0,7 procent hoger op 26.641 punten. De brede S&P 500 steeg 0,5 procent tot 2928 punten. Technologiebeurs Nasdaq won 0,5 procent tot 8086 punten. GE meldde dat de winst dit jaar naar verwachting lager zal uitvallen dan eerder geraamd. Dat is het gevolg van een afschrijving van miljarden dollars op de energiedivisie van het concern. Het aandeel won bijna 15 procent. Het aandeel Tesla steeg 15 procent. De VS en Canada bereikten een akkoord over de aanpassing van het Noord-Amerikaanse vrijhandelsverdrag NAFTA, dat voortaan het Verenigde Staten-Mexico-Canada Akkoord (USMCA) heet. Met het vergelijk zijn nieuwe importheffingen op Canadese producten afgewend. De Amerikaanse president Donald Trump dreigde die in te voeren als een overeenkomst zou uitblijven.

Canada en VS bereiken akkoord over Nafta

OTTAWA — De Verenigde Staten en Canada hebben gisteravond laat op de valreep een overeenkomst bereikt over de aanpassing van het Noord-Amerikaanse Vrijhandelsakkoord (Nafta). De nieuwe overeenkomst zal het Verenigde Staten-Mexico-Canada Akkoord (USMCA) heten, zo maakten de regeringen van beide landen bekend.

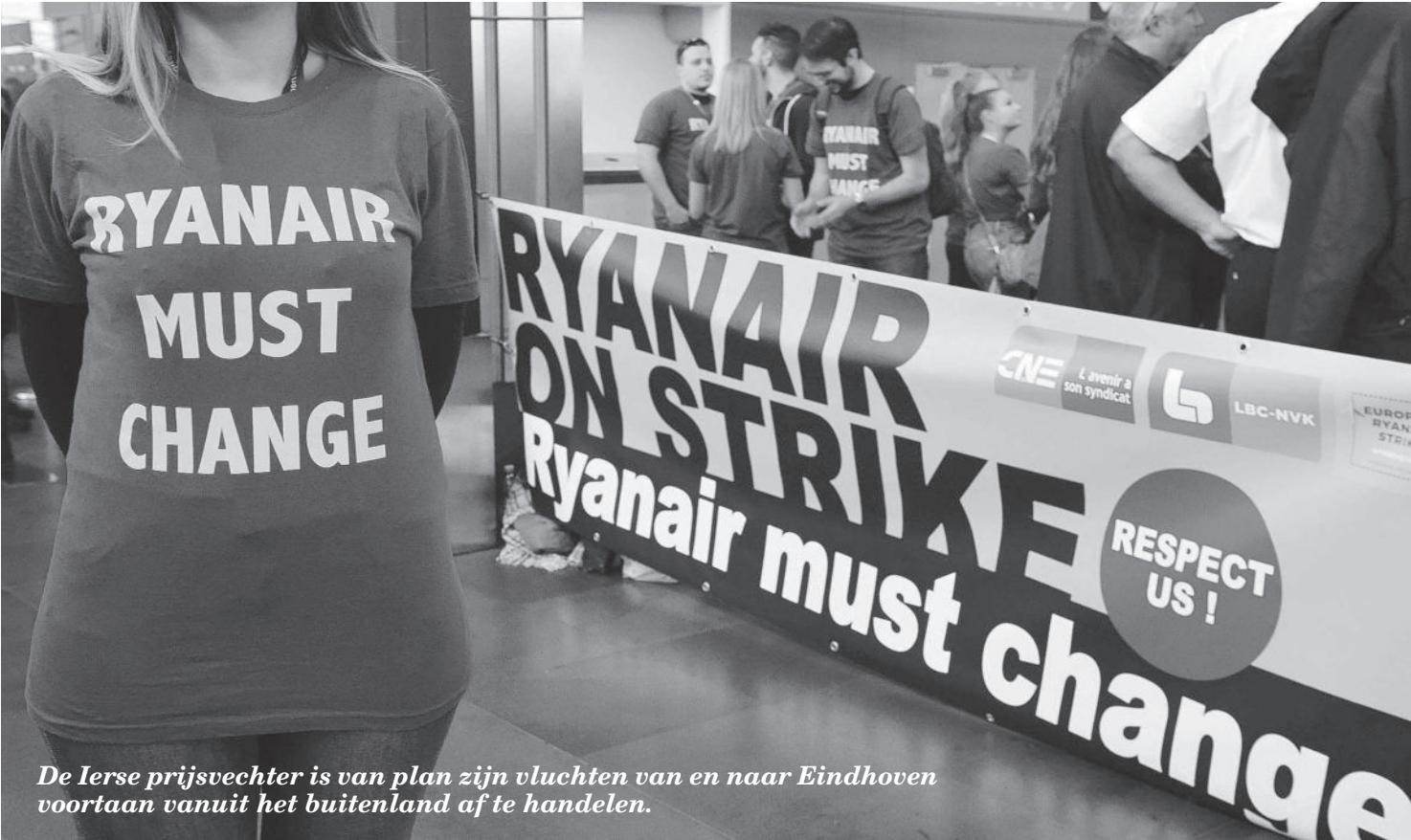
De Amerikaanse president Donald Trump had gewaar-schuwd dat als er voor van-

daag geen akkoord was, hij heffingen zou invoeren op Canadese producten. De on-

derhandelingen tussen beide landen duurden tot laat gisteravond voort. Daarna moest het Canadese kabinet zich er nog over uitspreken. Volgens de nieuwe afspraken krijgen onder meer Amerikaanse boeren grotere toegang tot de Canadese zuivelmarkt en beperkt Canada de export van auto's naar de

Verenigde Staten. Mexico, de Verenigde Staten en Canada sloten Nafta in 1994. Het akkoord regelt de grootste vrijhandelszone ter wereld. President Trump vond dat het verdrag moest worden aangepast om relevant te blijven. Met Mexico kwam hij daarover in augustus al tot een vergelijk.

Ryanair sluit basis in Eindhoven

De Ierse prijsvechter is van plan zijn vluchten van en naar Eindhoven voortaan vanuit het buitenland af te handelen.

DUBLIN — Ryanair stopt begin november met zijn vliegbasis op luchthaven Eindhoven. De Ierse prijsvechter is van plan zijn vluchten van en naar Eindhoven voortaan vanuit het buitenland af te handelen. Het is nog onduidelijk wat de gevolgen zijn voor de piloten en het cabinepersoneel dat is gestationeerd in Eindhoven.

Ryanair voelt de impact van de recente stakingen. Ook lagere aantallen passagiers en de hogere oliepijzen doen

het luchtvaartbedrijf pijn. Behalve de basis in Eindhoven, die goed is voor vier vliegtuigen, sluit de onder-

neming per 5 november ook haar basis in Bremen. In Weeze wordt het aantal toestellen teruggebracht. Pilotenvakbond VNV noemt het 'niet normaal' dat Ryanair de Nederlandse basis wil sluiten. De aankondiging geldt in elk geval voor komende winter en mogelijk langer. De vakbond houdt er rekening mee dat het om

een dreigement gaat, om extra druk te zetten op de bonden in hun conflict over de arbeidsvoorwaarden die de budgetvlieger hanteert. FNV vreest dat de veertig tot vijftig piloten en de bijna honderd cabinemedewerkers uit Eindhoven bij sluiting naar het buitenland moeten verhuizen of anders worden ontslagen.

Mogelijk hoge boete Facebook om datalek

NEW YORK — Facebook kan mogelijk een boete krijgen van meer dan 1,6 miljard dollar vanwege het grote datalek, waarbij hackers toegang kregen tot de accounts en persoonlijke informatie van 50 miljoen gebruikers. Dat schrijft zakenkrant *The Wall Street Journal*.

De boete kan worden opgelegd als blijkt dat Facebook de strikte Europese privacyregels heeft geschonden die eerder dit jaar in werking zijn getreden. Het gaat dan vooral om de vraag of Facebook voldoende heeft geïnvesteerd in veiligheid om de hack te voorkomen. De Ierse privacywaakhond Data Protection Commission (DPC)

is door het bedrijf ingelicht en doet nu onderzoek. Het Europese hoofdkantoor van Facebook is in Ierland gevestigd. Facebook kwam vrijdag met het nieuws dat er een lek was gevonden in zijn sociale netwerk en onderzoekt nu of de hackers de data van gebruikers daadwerkelijk hebben buitgemaakt. Ook weet het bedrijf nog niet waar de hackers vandaan kwamen.

Ook China akkoord met fusie Linde en Praxair

PEKING — De Chinese autoriteiten hebben groen licht gegeven voor de fusie van de producenten van industrieel gas Linde en Praxair. Dat meldde het Duitse Linde gisteren.

De samensmelting van de bedrijven ter waarde van 45 miljard euro kreeg eerder al een akkoord onder voorwaarden in Europa, maar de tijd begint te dringen voor de volledige afronding. De deal moet voor 24 oktober worden afgerond. Voor die tijd moeten toezichthouders in Zuid-Korea en de Verenigde Staten nog instemmen. Ook moet nog aan alle voorwaarden van de Europese Commissie worden voldaan. Brussel eiste dat zowel Linde als het Amerikaanse Praxair flinke hoeveelheden activiteiten afstoot om te voorkomen dat het fusiebedrijf te veel macht zou krijgen op de markt voor industriegassen, medische gassen en helium. Die eisen gingen verder dan de bedrijven aanvankelijk hadden afgesproken.

VOORUITBLIK

op de beursweek

AMSTERDAM — Beleggers zullen zich komende week vooral richten op een reeks macro-economische publicaties. De meest prominente daarvan is het maandelijkse Amerikaanse banenrapport. Ook de autofabrikanten zullen de nodige aandacht krijgen, al is het vooral automaker Tesla die de aandacht opeist na bekendmaking van de schikking van toezichthouder SEC met topman Elon Musk.

Het maandelijkse banenrapport geeft een belangrijk inkijkje in de staat van de Amerikaanse economie. Verder komt er zoals gebruikelijk aan het begin van de maand een hele reeks aan inkoopmanagersindexen in de VS en Europa. In de VS wordt verder onder meer gekeken naar cijfers over de fabrieksorders.

Tesla kan verder met topman Musk. Wel moet hij zijn positie als voorzitter binnen 45 dagen opgeven en moet zowel de miljardair zelf als Tesla 20 miljoen dollar betalen aan de SEC. Die instantie verweet Musk fraude door in een reeks tweets te reppen over een privatisering van Tesla en daarmee beleggers op het verkeerde been te zetten. Komende week worden ook verkoopcijfers van automakers in de VS bekendgemaakt.

Op het geopolitieke vlak wordt onder meer gekeken naar Groot-Brittannië, waar premier Theresa May woensdag een toespraak zal houden op een partijcongres. Er wordt op de partijbijeenkomst mogelijk aan haar stoelpoten gezaagd vanwege haar brexit-strategie. Verder houden beleggers de situatie rond de Italiaanse begroting in de gaten en komen de ministers van Financiën uit de eurozone bijeen in Luxemburg.

In Noord-Amerika komen de onderhandelingen over een nieuw handelsverdrag, dat het oude Nafta-verdrag moet vervangen, tot een climax. De VS en Canada zouden vooruitgang boeken. De Amerikanen zijn er al langer uit met Mexico. De handelsoorlog tussen de VS en China speelt ook nog. China publiceerde een volledige lijst met bijna 1600 goederen die worden geraakt door nieuwe heffingen per 1 november.

De bedrijfsagenda is tamelijk leeg. In Amsterdam staan zelfs helemaal geen grote gebeurtenissen op de agenda. In de VS komen onder meer frisdrank- en snackfabrikant PepsiCo en drankmaker Constellation Brands met cijfers.

Nieuwe topman en winstalarm GE

BOSTON — Het Amerikaanse industrieconcern General Electric (GE) heeft met onmiddellijke ingang een nieuwe topman benoemd en waarschuwt dat de winst dit jaar lager zal uitvallen dan eerder gedacht. Volgens GE hangt het winstalarm samen met een miljardenaftoeking die wordt gedaan op de energiedivisie van het bedrijf.

Lawrence Culp (55) neemt per direct het stokje over van John Flannery, die sinds augustus 2017 aan het hoofd stond van het conglomeraat. Culp was tussen 2000 tot 2014 topman van industrie- en technologiebedrijf Dana-

her. Volgens een verklaring is zijn benoeming een unaniem besluit van het bestuur. Culp was sinds april bestuurslid van GE.

GE meldde dat de winst dit jaar onder de eerder afgegeven voorspelling zal uitkomen. Vanwege de tegenvallende gang van zaken bij GE Power zal bij dit onderdeel een afschrijving worden gedaan op de zogenoemde goodwill. De waarde van de goodwill is circa 23 miljard dollar en GE denkt dat de afboeking vrijwel dit gehele bedrag zal zijn. De exacte omvang moet nog worden bepaald. Bij de cijfers over het derde kwartaal komt het concern met meer informatie.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	1-Oct				1-Oct		
DOW JONES	26.728.05	1.02%	AEX	552.55	0.53%		
S&P 500 INDEX	2.932.94	0.65%	ARCELORMITTAL	26.61	-0.73%		
NASDAQ	8.086.18	0.50%	AEGON NV	5.60	0.21%		
AMAZON.COM INC	2.026.95	1.20%	KONINKLIJKE AHOL	19.37	-1.92%		
APPLE INC	228.81	1.36%	AKZO NOBEL	79.52	-1.27%		
BAIDU INC-SP ADR	229.43	0.33%	ASML HOLDING NV	164.90	2.49%		
BERKSHIRE HATH-B	215.24	0.53%	DSM (KONIN)	92.20	1.05%		
BOEING CO/THE	380.45	2.30%	HAL TRUST	150.80	0.40%		
CITIGROUP INC	72.07	0.46%	HEINEKEN NV	81.24	0.59%		
COCA-COLA CO	46.25	0.14%	ING GROEP NV	11.16	-0.25%		
COSTCO WHOLESALE	235.97	0.46%	KPN (KONIN) NV	2.29	0.66%		
WALT DISNEY CO	116.51	-0.37%	KONINKLIJKE PHIL	39.68	1.12%		
3D SYSTEMS CORP	18.06	-4.44%	RANDSTAD NV	46.00	0.04%		
EBAY INC	32.76	-0.79%	ROYAL DUTCH SH-A	29.82	0.83%		
FACEBOOK INC-A	163.17	-0.78%	TOMTOM	7.15	1.30%		
GENERAL ELECTRIC	12.39	0.70%	TOTAL SA	56.37	0.95%		
ALPHABET INC-A	1.214.87	0.65%	UNILEVER NV-CVA	48.20	0.49%		
HP INC	25.96	0.72%	W.P. STEWART HOL	483.61	-0.17%		
HOME DEPOT INC	209.59	1.18%					
INTEL CORP	46.69	-1.27%	SCOTIABANK FUNDS		28-Sep		
JOHNSON&JOHNSON	139.51	0.97%	MONEY MARKET	13.2674	0.01%		
MICROSOFT CORP	115.51	1.00%	US DOLLAR BOND	2.5869	-0.01%		
PROCTER & GAMBLE	83.59	0.43%	GLOBAL GROWTH	3.3548	-0.42%		
ROYAL DUTCH-ADR	69.10	1.41%	US GROWTH	17.3901	-0.61%		
STARBUCKS CORP	55.89	-1.67%	CANADIAN GROWTH	2.7215	0.15%		
TWITTER INC	28.25	-0.72%	FUNDS		28-Sep		
WALMART INC	94.48	0.60%	BGF CONT EUR FLEX	29.83	-1.36%		
EXCHANGE TRADED FND				BGF EMTK BOND	17.50	-0.23%	
ALERIAN MLP - AMPL	10.80	1.17%	BGF FIX INC CBL OP	13.91	-0.14%		
ISH GBL HY BD - GHYG	49.36	-0.33%	BGF GBL ALLOCATION	56.58	-0.25%		
ISH IBOX HY BD - HYG	86.19	-0.30%	BGF USD CORE BOND	16.24	-0.06%		
ISH SELECT DIV - DIVY	100.17	0.41%	BGF USD HI YIELD BND	32.91	0.06%		
ISH MSCI EMIKT - EEM	43.03	0.26%	TEMPLETON GBL BND	24.63	0.00%		
ISH MSCI PAC - EPP	45.49	0.15%	TEMPLETON ASIAN SM	52.00	0.06%		
ISH RUSSELL - INVY	173.26	0.56%	CURRENCIES		1-Oct		
ISH S&P 500 - SPY	178.46	0.73%	YENUSD	113.9600	0.23%		
ISH EUROPE - IEV	45.14	0.16%	EURUSD	1.1565	-0.34%		
INVESCO QQQ TRUS	187.20	0.76%	CANUSD	1.2805	-0.80%		
INVESCO DB COMMO	16.22	1.39%	GBPUSD	1.3030	-0.01%		
SPDR S&P INT DIV-DWIX	37.92	0.03%	COMMODITIES		1-Oct		
SPDR S&P MID 400	366.58	-0.24%	OIL WTI	74.32	-1.46%		
SPDR S&P 600 SMA	75.08	-0.52%	GOLD	1188.93	-0.30%		
VANGUARD REIT - VNQ	80.73	0.06%	SILVER	14.46	-1.61%		
WSDOWTR JAP H EQ-DXJ	58.64	1.53%	WHEAT	507.25	-0.34%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Minder maïs door droge zomer

Door de extreem droge zomer komt er dit jaar waarschijnlijk flink minder maïs van het land. Dat is de verwachting van het Nederlandse Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het is onduidelijk of consumenten hier iets van zullen merken in de prijzen van producten. Naar verwachting wordt er dit jaar 6,9 miljard kilogram zogeheten snijmaïs geoogst in Nederland. Dat is 31 procent minder dan de ongeveer 10 miljard kilo die vorig jaar van het land werd gehaald. Van de maïs, die

relatief laat in het jaar wordt geoogst, deden alle soorten het slechter dan in 2017. De opbrengst van korrelmaïs neemt met een daling van 47 procent het meest af. Veel andere granen deden het dit jaar juist erg goed. Voor rogge, haver en zomertarwe wordt in de oogstraming een flink hogere opbrengst voorzien. De Nederlandse graanoogst als geheel komt waarschijnlijk uit op 1,3 miljard kilo. Dat is 3 procent meer dan vorig jaar.

Mede-oprichter Jefferson Airplane overleden

Marty Balin, de mede-oprichter, zanger en gitarist van de band Jefferson Airplane, is op 76-jarige leeftijd overleden. Zijn doodsoorzaak is niet bekendgemaakt. Balin richtte Jefferson Airplane op in 1965. De band werd vooral bekend door grote optredens tijdens festivals als Woodstock en het Monterey Pop Festival. De bekendste hits van de band zijn White Rabbit en Somebody to love. In 1971 verliet Balin de band, die in 1972 stopte. In 1975

voegde Balin zich bij een doorstart van een aantal bandleden: Jefferson Starship. Met deze band heeft Balin meer commerciële successen geboekt dan met zijn eerste band. Bij Jefferson Starship was Balin de enige zanger. Miracles is een van de bekendste nummers van de tweede band. In 1996 werd Balin opgenomen in de Rock 'n Roll Hall of Fame. In 2016 kreeg hij met Jefferson Airplane een Grammy voor alles wat de groep had bereikt.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Recordzomer voor Thalys

Thalys heeft een recordzomer achter de rug. Het aantal reizigers in de rode hogesnelheidstrein nam toe met 6,5 procent vergeleken met vorige zomer. In juli en augustus werden meer dan 1,3 miljoen reizigers vervoerd tussen Nederland, België, Frankrijk en Duitsland. Tussen Amsterdam en Brussel bedroeg de groei afgelopen zomer ruim 10 procent, vergelijkbaar met de toename op de verbinding tussen Brussel en Parijs. Izy, de goedkopere variant, liet een groei van 17 procent noteren op dat laatste traject. Ook de lijn naar Marseille trok meer reizigers. Bordeaux wordt volgend jaar een nieuwe bestemming. Over dit jaar bedroeg de

groei tot nu toe 5,6 procent. De omzet steeg met bijna 5 procent.

Thalys International bestaat ruim twintig jaar en is eigendom van de Franse,

Belgische en Duitse spoorwegen. NS is een strategische partner.

Thaise voetballertjes op tournee

Het jeugdvoetbalteam dat op spectaculaire wijze is gered uit een grot in Thailand, gaat

voor het eerst naar het buitenland. De twaalf jongeren en hun trainer vliegen komende

week naar Argentinië. Daar wonen ze de zomereditie van de Jeugd Olympische Spelen

bij, zegt een woordvoerder van de Thaise regering. Het voetbalteam reist later door naar New York. Daar verschijnen ze naar verwachting onder meer op de Amerikaanse televisie. De internationale toer is mogelijk doordat alle jonge sporters inmiddels beschikken over Thaise paspoorten. Meerdere leden van het team bleken na de redding stateeloos te zijn. Zij kregen daarop alsnog de Thaise nationaliteit. Duikers haalden de groep eerder dit jaar uit een grotstelsel. De twaalf jonge voetballers en de trainer waren daar vast komen te zitten toen het water steeg door regenval. De risicovolle reddingsoperatie kreeg wereldwijd veel aandacht.

Mensen

Charles Aznavour overleden

Frankrijk treurt om het verlies 'van de laatste gigant van het Franse chanson', Charles Aznavour. De zanger van Armeense komaf overleed vandaag thuis ten zuiden van Avignon na een loopbaan van meer dan tachtig jaar op 94-jarige leeftijd. De burgemeester van Parijs, Anne Hidalgo, zei dat 'deze Parijzenaar een icoon van het Franse lied is geworden' en daarnaast ook 'een hartstochtelijk ambassadeur van Armenië in heel de wereld'. Hidalgo zei heel bedroefd te zijn om het verlies van deze in 1924 in de centrale wijk Saint-Germain-de-Prés geboren zanger. Hidalgo zei dat ze gaat voorstellen een

straat of plein in Parijs naar deze beroemde artiest te noemen. In Armenië zijn al pleinen en straten naar hem genoemd en op het Aznavourplein in (het Armeense) Gjoemri staat een standbeeld van hem.

Aznavour die in het buitenland ook de 'Franse Frank Sinatra' is genoemd, was een zoon van Armeense ouders die naar Frankrijk waren uitgeweken. Hij zette zich in voor zijn land van afkomst onder meer via liefdadigheid. Hij is een nationale held in Armenië dat hem het staatsburgerschap als dank schonk en waar een Charles Aznavour-Museum staat.

Duitse rechter steekt stokje voor minigalgjes

Een aanhanger van de Duitse anti-islambeweging Pegida mag geen 'minigalgjes' meer op de markt brengen die zogenaamd bedoeld zijn voor bondskanselier Angela Merkel en de vroegere minister Sigmar Gabriel. Dat heeft een rechtbank in Hamburg bepaald. De man had voor een Pegida-demonstratie tegen het migratiebeleid in Dresden in 2015 galgen gemaakt met daarop

de namen van de twee politici, waarmee duidelijk werd voor wie de stroppen bedoeld waren. De protestattributen kregen nogal wat aandacht, waarna de maker besloot minivarianten via internet te gaan verkopen. Gabriel, in het vorige Duitse kabinet minister voor Economie en vicebondskanselier, diende daarop een klacht in, waarover de rechter zich donderdag uitsprak.

Eerste nachtvorst dient zich al vroeg aan

Ongeveer een maand eerder dan gemiddeld is de eerste nachtvorst in Nederland een feit. In Twente daalde het kwik in het weekeinde tot -0,4 graden, melden Weeronline en Weerplaza.

Volgens de weerbureaus wordt over het algemeen de eerste nachtvorst pas rond 23 oktober gemeten. Van een record is ook weer geen sprake, om dat aan te scherpen had de eerste

nachtelijke vorst zich voor 15 september moeten aandienen. Vorig jaar liet de nachtvorst juist wat langer op zich wachten, tot 6 november.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

PSV nog altijd zonder puntverlies

Tim Matavz breekt been

EINDHOVEN — PSV is na twee maanden in de Eredivisie nog altijd zonder puntenverlies. De koploper won zaterdag bij NAC Breda ook de laatste wedstrijd van september (0-2) en heeft nu zeven duels op rij gewonnen. PSV was in het verleden viermaal eerder na zeven wedstrijden nog foutloos en al die keren verzekerden de Eindhovenaren zich van de landstitel.

Spits Tim Matavz van Vitesse heeft zijn linkeronderbeen gebroken. De Sloveense topschutter kwam gisteren in de verloren uitwedstrijd tegen Feyenoord (2-1) verkeerd terecht na een duel om de bal met Eric Botteghin. Matavz ging per brancard van het veld.

“Dit was een heel dramatische wedstrijd voor ons”, zei de zichtbaar aangeslagen trainer Leonid Sloetski. “Niet alleen wat betreft het resultaat. We moesten bijna de hele tweede helft met tien man spelen en raakten ook nog eens twee spelers kwijt met serieuze blessures. Zeker die van Matavz is heel erg, hij heeft zijn onderbeen gebroken. Heel verdrietig, want Tim is onze beste spits.” De Sloveen, die bij afwezigheid van de geschorste Maikel van der Werff in De Kuip als aanvoerder fungeerde, maakte dit seizoen al vijf doelpunten. Matavz staat nu voor een lange revalidatie. Roy Beerens viel ook uit tegen Feyenoord. De vleugelspits zwikte na een uur door zijn enkel. “Hopelijk valt dat mee”, zei Sloetski, die door fysieke problemen al niet kon beschikken over Bryan Linssen en Martin Ødegaard. Verdediger Rasmus Thelander staat door een

enkelbreuk tot de winterstop aan de kant. Thomas Bruns en debutant Danilo Doekhi werden met rood van het veld gestuurd door scheidsrechter Serdar Gözübüyük en kunnen dus een schorsing tegemoet zien. “Ik ben het niet eens met een aantal beslissingen van de arbiter”, mopperde Sloetski. “Zoals die directe rode kaart voor Bruns en de vrije trap waar de 2-1 van Feyenoord uit kwam. Die waren naar mijn mening onterecht.”

Onana in de hoofdrol
Doelman André Onana vertolkte met een paar knappe reddingen de hoofdrol bij Ajax in de gewonnen uitwedstrijd tegen Fortuna Sittard (0-2). Dankzij doelpunten van Kasper Dolberg en Hakim Ziyech nam de ploeg van trainer Erik ten Hag de punten mee uit Limburg, maar Onana had daar ook een belangrijk aandeel in. Kort voor de 0-2 van Ziyech had Onana met twee reflexen de gelijkmaker van Fortuna voorkomen.

Niet gemakkelijk
PSV had geen gemakkelijke avond in het Rat Verlegh Stadion, terwijl de ploeg van Mark van Bommel de thuisclub juist op een ide-

Stand Eredivisie:		
1. PSV	7	21
2. Ajax	7	16
3. Feyenoord	7	16
4. Heracles	7	16
5. AZ	7	12
6. VVV-Venlo	7	11
7. Vitesse	7	9
8. Excelsior	7	9
9. Willem II	7	8
10. ADO	7	8
11. Heerenveen	7	7
12. PEC Zwolle	7	7
13. De Graafschap	7	7
14. Emmen	7	7
15. Fortuna Sittard	7	6
16. Utrecht	7	6
17. Groningen	7	4
18. NAC	7	3

Uitslagen Eredivisie Speelronde 7:	
Feyenoord - Vitesse	2-1
AZ - PEC Zwolle	2-2
De Graafschap - Willem II	2-1
Groningen - Utrecht	1-1
Heracles - Emmen	2-1
Excelsior - VVV-Venlo	1-0
Fortuna Sittard - Ajax	0-2
Heerenveen - ADO	1-1
NAC - PSV	0-2

aal moment leek te treffen. NAC verloor de laatste vier competitieduels en dinsdag volgde ook nog eens uitgeschakeling in het nationale bekertoernooi door eerstedi-

visionist RKC Waalwijk. De slechte resultaten van NAC leidden vrijdag tot het vertrek van technisch directeur Hans Smulders en algemeen directeur Justin Goetzee.

Verhoeven behoudt wereldtitel in Amsterdam

Rico Verhoeven viert zijn overwinning op de Braziliaan Guto Inocente.

AMSTERDAM — Kickbokser Rico Verhoeven heeft zijn wereldtitel bij de zwaargewichten met succes verdedigd. De 29-jarige Brabander versloeg in de Johan Cruijff ArenA zijn Braziliaanse uitdager Guto Inocente op punten. De 15.000 toeschouwers rond de ring in het stadion van Ajax zagen Verhoeven domineren in het wereldtitelgevecht over vijf rondes van 3 minuten, al kreeg hij Inocente niet neer. De jury wees de ‘King of Kickboxing’ echter unaniem tot winnaar aan.

De Nederlandse kickbokser is al ruim vier jaar de wereldkampioen bij de zwaargewichten van promotor Glory. Tegen Inocente, de nummer twee van de ranglijst, verdedigde hij voor de achtste keer

op rij met succes zijn kampioensgordel. Zijn 32-jarige Braziliaanse tegenstander had in de aanloop naar het gevecht vol bravoure geroepen dat hij Verhoeven zou neerslaan. Dat

zat er echter geen moment in, al wist Inocente in de vierde ronde met een onorthodoxe beenworp de Brabander wel even op het canvas te krijgen. Het kwam Inocente op een afkeurend fluitconcert van het publiek te staan en een boze blik van Verhoeven, die deze niet toegestane judotechniek ook niet kon waarderen. De getergde Brabander ging nog even vol voor de knock-out, maar besepte al snel dat hij niet teveel risico’s hoefde te nemen omdat de winst al zo goed als binnen was.

Verstappen 5e na inhaalrace in Sotsji

SOTSJI — Max Verstappen heeft zijn 21e verjaardag in stijl gevierd in de Grote Prijs van Rusland. De coureur van Red Bull bekroonde een knappe inhaalrace, die begon vanaf de negentiende plaats, met de vijfde plaats. Tijdens de Formule 1-race op het circuit van Sotsji reed hij bovendien 24 ronden lang aan de leiding, omdat hij heel lang wachtte met een pitstop.

Toen Verstappen tien ronden voor het einde eindelijk besloot van banden te wisselen, kreeg Lewis Hamilton vrije doorgang naar zijn achtste zege van het seizoen. De Brit van Mercedes profiteerde van een stalorder en nam nog steviger de leiding in het kampioenschap in handen. Zijn grote rivaal Sebastian Vettel van Ferrari eindigde als derde, nog achter de Fin Valtteri Bottas van Mercedes die tijdens de race de opdracht kreeg Hamilton voorbij te laten gaan. Verstappen was in Rusland gedwongen tot een inhaalrace door een reeks van gridstraffen, het gevolg van onder meer een nieuwe motor en versnellingsbak in zijn bolide. Hij liet in de beginfase een staaltje vakkundig racen zien. In acht ronden tijd rukte hij op van de negentiende naar de vijfde plaats. Het was de positie die hij vooraf als maximaal haalbaar had ingeschat. De snelheid van de Red Bull was echter boven verwachting. Nadat de vier coureurs voor hem kort na elkaar hun pitstop hadden gemaakt, kwam Verstappen aan de leiding. Het lukte hem moeiteloos stand te houden vooran. Maar liefst 24 ronden reed hij op kop en bewees dat zonder gridstraffen een overwinning in Rusland mogelijk was geweest. In ronde 43 van de 53 ging de jarige Limburger eindelijk naar binnen voor vers rubber. Hij keerde terug als vijfde en moest lijdzaam toezien hoe het duo van Mercedes vakkundig de concurren-

Max Verstappen tijdens de Russische Grand Prix in Sotsji.

ten van Ferrari afroefde. De zege van Hamilton gaf Bottas wel een nare bijsmaak.

De Fin smeekte in de slotfase nog om een gunst, maar hij mocht niet winnen. De

Duitse renstal vindt een vijfde wereldtitel voor Hamilton belangrijker.

SAN CRISTOBAL DE LA LAGUNA — De basketbalsters van de Verenigde Staten hebben op Tenerife voor de derde keer op rij de wereldtitel veroverd.

De speelsters versloegen in de finale Australië met 73-56. Voor de Amerikaanse basketbalsters is het de tiende we-

reldtitel in totaal. De speelsters begonnen ijzersterk en stonden halverwege het eerste kwart met 10-0 voor. Hoewel Australië terugkwam tot 20-15 aan het einde van het kwart, was het verschil gemaakt. Pas in het vierde kwart liep Australië

een beetje in, maar toen was de marge al te groot.

De basketbalsters van Spanje hadden eerder België van een historische medaille afgehouden. Zij wonnen de strijd om het brons met 67-60.

Johnson
NOTARY PUBLIC

AUCTION
THURSDAY NOVEMBER 8, 2018

On Thursday November 8, 2018, at 11 AM, at the Conference Room of the Chamber of Commerce, Aruba, will be auctioned in public, ex. 3:268 jo. 3:254 Civil Code of Aruba:

1. A residential house locally known as:

SERO PITA 20-D

standing on a parcel of public land, 823 m2 in size, situated at Serro Pita in Aruba, locally recorded as First Division Section R number 2119. The lease rights expire on July 30, 2046.

Starting bid: Afl. 484.000,--

2. A residential house locally known as:

SERO ALEJANDRO 21-D

standing on a parcel of public land, 873 m2 in size, situated at Serro Alejandro in Aruba, locally recorded as Fourth Division Section E number 1680. The lease rights expire on September 24, 2052

Starting bid: to be announced

3. A residential house locally known as:

CAYA CORSOW 7

standing on a parcel of full ownership land, 174 m2 in size, situated at San Nicolaas in Aruba, locally recorded as Fourth Division Section A number 215.

Starting bid: Afl. 72.000,--

AUCTION NOTARY: T.R. Johnson, LL.M.

- The auction is subject to the general conditions for foreclosure auctions and special auction conditions which will be determined by civil law notary T.R. Johnson.
- The auction will take place by raising bids (in Dutch: "bij opbod") and by decreasing bids (in Dutch: "bij afminning"), in one session.
- Seller has the right to not accept any bid, at his sole discretion.
- The auction may be stopped or postponed at any time.
- Each bidder must be able to submit a bankguarantee issued by a reputable bank in Aruba to the amount of the highest bid increased with an amount equal to the auction costs.
- A private written bid can be submitted until October 24, 2018, 5 PM.

For more information:

WWW.JOHNSONNOTARY.COM

AMIGOE
Meer dan alléén een krant!

Sluit een abonnement bij Amigoe en maak kans om fantastische prijzen te winnen!

Nieuwe abonnees maken kans op o.a. een weekend-stay bij The Mill Resort tot een jaar gratis abonnement van Amigoe!

Ben je al abonnee?
Breng een nieuwe abonnee mee en maak kans op een gratis dagje Wellness!

Ook overal de Amigoe lezen?
Kijk dan snel op www.amigoe.com